І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J. 07303
HEnderson 4-0237
HEnderson 4-0807
УНСоюз: HEnderson 5-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXXI. Ч. 29. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 13-го ЛЮТОГО 1964 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, FEBRUARY 13, 1964 No. 29. VOL. LXXI.

ПРЕЗИДЕНТ ПРОПОНУЄ ШПИТАЛЬНУ ОПІКУ ДЛЯ ВСІХ ПОНАД 65 РОКІВ

Вашингтон. — Президент Джансон 10-го лютого вислав окреме звернення до Конґресу в якому закликає його ухвалити в цьому році закон про шпитальну опіку для старших осіб в рамках соціяльного забезпечення. Він також просить Конґрес схвалити фонди на віднову шпитальних будинків в більших містах, бо теперішні шпиталі є перестарілі й невистачальні. Президент назвав свою програму в ділянці здоров'я „енергійною та всебічною" атакою на незадовільну опіку над здоров'ям і обіцяв вислати до Конґресу дальші частини програми, щоб допомогти незаможним та щоб врегулювати справу нових ліків. Одночасно Президент повідомив, що він зорганізував окремі комісії, які мають досліджувати справу лікування пістряка і серцевих недуг, і які мають йому предложити звіт про те, що міг би в цій ділянці зробити федеральний уряд. В урядових колах оцінюють, що федеральна скарбниця мусіла б видати на здійснення цієї програми майже $300 000 000, без медичної опіки над старцями, яку фінансуватиме соціяльне забезпечення. Президент підтримує законопроєкт Кінґа — Андерсона, який вже є в Конґресі, і який підтримував теж президент Кеннеді. Цей проєкт є в Палатній Комісії Способів і Засобів, яка закінчила переслухання в цій справі, але не висилає його до повної Палати, бо більшість її членів і голова конґресмен Вілбур Д. Міллс є проти урядового проєкту. Урядовий проєкт коштував би робітника пересічно один долляр місячно. Були б збільшені ставки до соціяльного забезпечення на 0.25%, які платили б і працедавці і забезпечені, а також збільшено суму, від якої стягається вкладки до соціяльного забезпечення, яка тепер становить річно $4 800, і яка виносила б $5,200. З медичної опіки мали б право користати всі особи, що закінчили 65 рік життя без огляду на те, чи вони є членами соціяльного забезпечення. Кошти за тих, які не належать до соціяльного забезпечення, мала б платити федеральна скарбниця. Президентська Рада в справі допомоги старшим особам 8-го листопада предложила президентові Джансонові звіт про те, що треба б зробити, щоб старші віком особи не почували ся громадянами другої кляси в цій багатій країні. Рада також рекомендує приватним фірмам затримувати на праці довший час старших осіб і не наганяти їх переходити у відповідному віці на емеритуру. Президент дістав цей звіт на своїй фармі, куди він виїхав на відпочинок при кінці тижня. „Ця програма, — заявив Президент, — допоможе нам розв'язувати проблеми здоров'я старших осіб, але одночасно буде і поважною атакою на їхнє убозтво". Президент закликає стейти, щоб прийняли відповідну програму медичної допомоги старшим особам в рамках закону Керра-Міллса, бо вона буде добрим доповненням до закону, який передбачає допомогу старшим в рамах соціяльного забезпечення. Президент домагається, щоб підприємці і промисловці допомогли урядові розв'язати проблему старших осіб в дусі рекомендацій Президентської Ради. Цю Раду очолює секретар здоров'я, виховання і добродійности Антоні Селебрізі, її членами є: секретар рільництва — Орвілл Фрімен; торгівлі — Лютер Годжес, скарбу — Даглес Діллон, праці — Віллард Вірц та деякі голови урядових комісій і аґенцій.

Секретар праці плянує поширити закон про мінімальну платню на 2.6 мільйона робітників

Вашинґтон. — Секретар праці Віллард Вірц, промовляючи в Палатній Підкомісії Праці, домагався поширити закон про обов'язкову мінімальну платню на дальших 2 616 000 робітників. Вірц закликав Підкомісію Праці ухвалити законопроєкт, який уряд Президента вислав до Конґресу в рямках урядової програми боротьби проти убозтва в цій країні. Секретар праці Вірц сказав: „Сумління вимагає, щоб Конґрес схвалив внесений проєкт в цій справі. Але це є одночасно і економічною вимогою цієї країни" Коли збільшаться платні, то зростуть прибутки робітників що працюють у пральнях, готелях і ресторанах, і не заробляють навіть по одному долярові за годину праці, тоді зростуть прибутки цих робітників на $80 000 000 річно, і стільки вони зможуть більше видати на закуп нових товарів В 1962-му році вище згадані робітники не були узгляднені в законі про мінімальну платню.

Рутер заповідає, що автомобільні робітники домагатимуться збільшення платень

Дітройт. — Голова Спілки Об'єднаних Автомобільних Робітників Волтер П. Рутер вислав окремого листа до всіх 1,200 відділів своєї організації, в якому заявляє, що в цьогорічних переговорах про продовження контракту про працю, автомобільні робітники домагатимуться збільшення заробітних платень. На думку Рутера, яку він переслав в листі президентові Джансонові, домагання робітників збільшити платню зовсім не буде в незгоді з рекомендацією Президента, який домагався в економічному зверненні, щоб при заключуванні нових контрактів не сприяти інфляції. Рутер стверджує, що автомобільна промисловість мала такі великі прибутки, що може значно збільшити заробітні платні робітникам, а то тим більше, що авта продаються по тій самій ціні, хоч могли б бути дешевші на дол. 200. Тому робітники мають право домагатися більших платень.

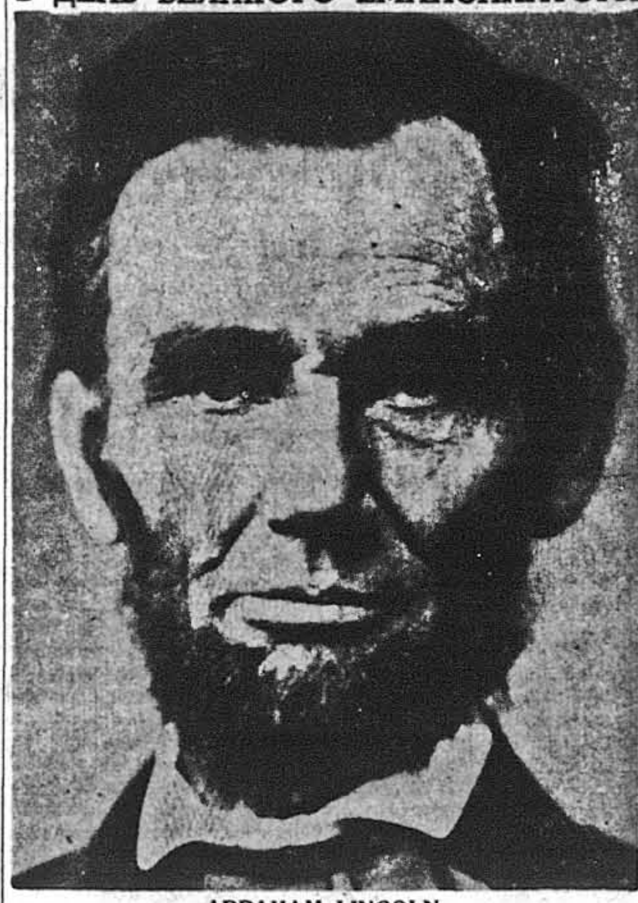
В АМЕРИЦІ

● **Оборонець вбивника Лі Гарві Освалда** — Джека Л. Рубі старається, щоб розправа проти його клієнта не відбувалася в Далласі, бо там не могла б вона відбуватися у спокійній об'єктивній атмосфері. 170 мешканців Далласу мають зізнавати, що Рубі не мав би справедливого суду в Далласі. Оборонець проєктує, щоб суд над Рубі відбувся у Гюстоні. Суд відкинув це домагання оборони.

● **В Далласі,** в Тексасі, де 22-го листопада вбили президента Кеннеді, зав'язався окремий Комітет, який має вирішити, яким способом це місто повинно вшанувати пам'ять покійного Президента. Але досі ще не знайдено того найкращого проєкту, на який могла б погодитися більшість членів Комітету.

● **Сенатор республіканець** із Ню Йорку Джекоб К. Джевітс, промовляючи в телевізії, заявив, що президент Джансон не зробив нічого неморального, коли в 1957-му році, як провідник демократичної більшости в Сенаті, прийняв подарунки від Роберта Бейкера, який минулого року мусів зрезиґнувати зі становища секретаря демократичної більшости в Сенаті. „Не можна оскаржувати Президента, казав сен. Джевітс в таких невинних дрібницях".

В ДЕНЬ ВЕЛИКОГО ЕМАНСИПАТОРА

ABRAHAM LINCOLN
12-го лютого 1809 — 15-го квітня 1865

Палата схвалила проєкт про громадянські права більшістю 290 до 130 голосів

Вашинґтон. — Палата Репрезентантів 10-го лютого приняла більшістю 290-ох до 130-ох голосів законопроєкт про охорону громадянських прав. Це є найширший проєкт охорони громадянських прав прийнятий Палатою в історії цієї країни. В найближчий понеділок цей проєкт перешлють до Сенату, де зразу відбудеться так зване перше читання законопроєкту, після чого дебати мали б початися аж при кінці лютого. Прийнятий Палатою закон має такі головні пункти: 1) Запевняє право на голосування неґрам в південних стейтах, де вони часто було позбавлювані цього права; 2) Касує расові обмеження в публічних місцях, що є приватною або міською чи стейтовою власністю; 3) Не дозволяє на расові обмеження при приниманні на на працю та до професійних спілок; 4) Зорганізована буде окрема Комісія, яка займатиметься сеґреґаційними проблемами в шкільництві; 5) Буде встановлена законна машинерія яка займатиметься каранням тих, які порушуватимуть цей закон. Передбачають, що цей проєкт натрапить в Сенаті на гострий спротив сенаторів із південних стейтів, які за допомогою обструкції старатимуться не допустити до ухвалення цього закону, виголошуючи довгі промови, що їх дозволяє сенатський реґулямін. В Палаті за схвалення цього проєкту голосували 152 демократи і 138 республіканців. Проти були 98 демократів і 34 республіканці.

УВАН влаштовує пленарну конференцію для відзначення 70-річчя „Свободи"

Ню Йорк. — Українська Вільна Академія Наук у ЗДА влаштовує в неділю 16-го лютого цього року, пленарну конференцію для відзначення сімдесятиріччя щоденника „Свобода". У програмі передбачені доповіді: Івана Коровицького — Український щоденник „Свобода" (1893 — 1963); Антона Драгана — „Свобода" та її завдання; Богдана Кравцева — „Свобода" й українська література та д-ра Семена Демидчука — „Свобода" й українська іміґрація. Конференція відбудеться в будинку Академії — 206 Вест 100 вул. і почнеться о год. 7-ій вечора.

Кость Варварів членом американської закордонної служби

Вашинґтон, Д. К. — У щойно опублікованому Державним Департаментом „Списку Закордонної Служби" (Січень 1964) знаходимо прізвище молодого нашого вченого — правника і дослідника політичних наук, Костя В. Варварова. Ще з початком м. року залишив він Конґресову Бібліотеку, де понад п'ять років працював спеціялістом від міжнародних організацій, та перейшов на працю в Державному Департаменті в чині резервового урядника закордонної (дипломатичної) служби". Його ж прізвище знаходимо також серед спів-авторів недавно виданої Конґресовою Бібліотекою у Вашинґтоні авторитетної праці про „Міжнародні Наукові Організації", (794 сторін), яка появилася коштом Національної Наукової Фундації Америки в серії її науково - інформативних міжнародніх студій. Д-р Варварів є членом УНС.

● **Д-р Михайло Яримович,** син відомих українських громадян інж. Миколи й Ольги Яримовичів, молодий український дослідник в ділянці аеронавтики, брав участь в обговоренні плянів будови космічної стації, яке відбувалося в телевізійній програмі ABC, канал 7, 23 січня ц. р. о год. 10:30 веч. Влаштовувала цю передачу про найновіші досягнення в ділянці аеронавтики ЗДА Крайова Аеронавтична і Космічна Адміністрація.

В Ню Йорку відбувся репрезентаційний баль українських інженерів і лікарів

Ню Йорк. — В суботу 8 лютого ц. р. відбувся тут у великій балевій залі готелю Вальдорф Асторія уже другий з черги репрезентаційний бенкет і баль, влаштовувані товариствами українських лікарів й інженерів Ню Йорку й округи. У бенкеті участь взяло 350 осіб, а на баль брибуло ще додаткових 400 осіб. Між присутніми було багато, понад яких 200 осіб, студіюючої молоді. Атракцією цьогорічного балю була презентація молодих дебютанток, які одержали пам'яткові відзнаки. Під час бенкету та балю грала оркестра „Амор" у своєму повному складі.

Вільний Китай зірвав дипломатичні взаємини з Францією

Тайпей. — Вільно - китайський міністер закордонних справ Шен Ханґ-хуан викликав до себе французького шарже д'аффер Пієра Саляда і заявив йому, що уряд Вільного Китаю рішив зірвати дипломатичні взаємини з Францією внаслідку визнання Францією комуно - китайського режиму. Зірвання дипломатичних зв'язків між цими двома країнами можна було сподіватися як тільки появилася перша вістка про рішення Франції визнати Комуністичний Китай. Вправді французи твердили, що вони не приймали ніяких зобов'язань перед китайськими комуністами, проте американська офіційна заява ствердила, що „нема такого діла, як визнання комуно - китайського режиму без передумов". Загально вважають, що такою першою передумовою збоку китайських комуністів було те, щоб Франція визнавала виключно тільки пейпінґський уряд за репрезентанта всіх китайців і щоб тому вона зірвала зв'язки з режимом Чіянґ Кай-шека на Тайвані (Формозі). Вільні китайці твердили, що Франція не має ніякого морального ані леґального права зривати з ними зв'язки і тому в Парижі залишилося дипломатичні представництво Чіянґ Кай - шека ще й після формального визнання Францією пейпінґського режиму Це поставило французький уряд в незручну ситуацію Він не хотів перший проголошувати зірвання взаємин з Вільним Китаєм. Тому він примусив вільних китайців зробити це — повідомивши уряд Чіянґ Кай-шека офіційно і формально про те, що Франція визнала комуністичний Китай.

У Конґо розстріляно 6 осіб за змову проти уряду

Леопольдвіль. — У столиці Конґа розстріляно шість осіб за участь у змові 19 листопада мин. року, коли-то змовники плянували вбити президента Жозефа Касавубу, команданта збройних сил ген. Жозефа Мобуту, шефа поліції Віктора Нендако і міністра справедливости Жістена Бомбоко. У змові було тільки яких 50 вояків під проводом одного сержанта, який пофальшував підпис капітана, який ніби давав наказ арештування названих членів державної верхівки в Конґо. Змовникам вдалося схопити, вивезти до бараків і там прив'язати до крісел та побити названих вгорі військового командира і командира поліції, але вони врятувались, коли в міжчасі виявлено фальшівництво підпису того капітана і голова змови втік, а решта налякались і розбіглись. Змова була затіяна в совєтській амбасаді, тому-то конґолійські власті видалили ввесь її склад — аж 100 осіб. Документи про ту змову й інші злочинні дії совєтських комуністів переловлено при 2-х совєтських „дипломатах" арештованих на поромі, коли вони верталися з сусіднього кол. французького Конґо. Ті „дипломати" відмовились показати зміст своїх портфелів. — тоді ті портфелі відібрано їм і їх самих побито та арештовано. Всю цю справу конґолійський уряд затаїв і подробиці виявляються щойно тепер.

Капітан Микола Кравців відзначений медалею бронзової зірки за геройзм на полі бою

Генерал бриґади Мардок, заступник команданта Панцерної Школи ЗДА у Форт Накс, Кентакі, вручає дня 24 січня 1964 р. в Гол. Кватирі Школи Медалю бронзової зірки з V капітанові Миколі Кравцеву.

Форт Накс, Кентокі. — Капітан Микола (Гоко) Кравців одержав одне з найвищих військових відзначень: медалю бронзової зірки „за геройзм на полі бою". Вручене йому тепер це високе відзначення признано капітанові М. Кравцеву за акцію на полі бою у В'єтнамі в дні 2-го січня 1963-го року на підставі розпорядку Президента ЗДА та підписано секретарем армії С. Венсом і шефом Армії ген. Колінсом. У вияснениях до цього відзначення сказано: „За геройзм у зв'язку з військовою акцією проти ворожих сил: лейтенант Кравців визначився геройзмом у зв'язку із військовими операціями проти ворожих сил в дні 2-го січня 1963-го року у В'єтнамській республіці. Як дорадник частини Армії В'єтнамської Республіки, лейтенант Кравців їхав на чолі панцерно особового транспорту змеханізованої частини, що супроводжала постачання до ізольованої позиції в районі Сімох Гір. В'єт Конґ приготовив засідку та експльодував важкий набій під танком лейтенанта Кравцева. Експльозія перевернула та важко пошкодила танк, убивши шістьох вояків а трьох, включно з лейтенантом Кравцевим поранила. Бувши поранений в щоку і в кістку в нозі, лейтенант Кравців швидко проаналізував ситуацію, дістав рушницю і кулі від одного із убитих вояків та почав стріляти в силу засідки. Із наявним легковаженням власної безпеки, лейтенант Кравців зібрав вояків які залишилися та зорганізував оборону конвою аж до прибуття допоміжної колони. Відваґа та провідництво лейтенанта Кравцева в приявності ворожих сил приносять велику честь йому самому і Армії З'єднаних Держав та відповідають найкращим традиціям військової служби".

Капітан Микола Г. Кравців, син редактора Богдана та пані Неонілі Кравцевих, закінчив з відзначенням Військову Академію у Вест Пойнті в 1959-му році і добре відомий зокрема нашій молоді із своєї активности в українському Пласті. Закінчивши високу Військову Академію у Вест Пойнті із ранґою другого лейтенанта, Микола Кравців відбув ще активну військову службу в Европі й Азії, й був поранений в акції. Минулого року його підвищено до ранґи капітана. Капітан Кравців одружений з Християною Квасовською і вони мають 2-літню донечку Марію Олександру.

НОСЕНКО З МІСІЇ СССР В ЖЕНЕВІ ПРОСИВ АЗИЛЮ В ЗДА

Женева. — Юрій Носенко, член совєтської делеґації на 17-членну конференцію розброєння в Женеві, який „зник" у вівторок минулого тижня, просив дати йому політичний азиль в ЗДА. Проте речник Державного Департаменту Ричард Філіпс відмовився виявити, коли саме і де Носенко звернувся до американських властей та де він тепер перебуває. Філіпс заявив тільки, що прохання Носенка щодо азилю „розглядається". Водночас, американська преса твердить, що 36-річний Юрій Носенко родом з Миколаєва, який фіґурував на 7-му місці на списку совєтських делеґатів на згадану конференцію як „експерт", був насправді високим старшиною у совєтському ославленому поліційно - шпигунському апараті КҐБ — Комітет Государственной Безопасности — при чому буцім-то — твердить американська преса — він віддавна був на американській службі. Юрій Носенко мав бути відкликаним у цьому тижні до Москви, бо буцім-то кінчався термін його відрядження до закордонної служби. Здогадуються, що він утік тому, що лякався, що або вже большевицька контррозвідка запала на слід його подвійної ролі, або могла внедовзі виявити її. Носенко залишив у Москві дружину і двоє дітей. Його зверхником був 38-річний Владімір Сємічастний. Втечу Носенка за кордон вважається великим осягом американської розвідки — найбільшим від часу, коли на британсько - американську службу вступив совєтський полковник - дипломат Олеґ Пеньковський. Совєтська контррозвідка виявила його зв'язок з британським і американським розвідчим апаратом та його, після короткого тайного процесу, засуджено на смерть і розстріляно в минулому році, але перед тим Пеньковський таки впродовж 17-ох місяців передавав Заходові безцінні інформації про прерізні совєтські військово-політичні тайни. Тому, що Носенко був у совєтській делеґації у Женеві також у 1962 році, то — здогадуються — він міг уже тоді нав'язати контакт з американськими чинниками. Західня преса пригадує при цьому найважливіші випадки втечі видатних совєтських дипломатів і шпигунів, як ось Ігор Гузенко у Канаді, Владімір Петров в Австралії, Юрій Растворов в Австралії, Пйотр Дерябін у Відні, Ніколай Хохлов в Західній Німеччині й інші.

85 австралійських моряків загинули при зударі двох кораблів

Сидней. — На австралійських водах, за 17 миль від рибальського порту Юлладулла і 100 миль на південь від Сиднею, зударились великий на 19 000 тонн містоти літаконосець „Мелбирн", прапорний корабель австралійської морської фльоти, і нищильник „Воєджер" на 3 500 тонн. Цей останній, сильно пошкоджений, пішов в три години після зудару на дно, потягнувши за собою найменше 85 моряків. На літаконосці було коло 1 000 осіб залоги, на нищильнику 324. Який десяток кораблів і гелікоптерів взяли участь у ратунковій акції. Контр-адмірал Отто Бічар, командир австралійської фльоти, прилетів на названий літаконосець, щоб особисто керувати ратунковою акцією. Зудар наступив у ході морських маневрів. Затоплений нищильник був збудований у 1952 році коштом 20 мільйонів долярів. Великий літаконосець насправді перерізав його надвоє. За ствердженням одного з оцілілих, тих кількадесять моряків, які знаходились в частині нищильника, куди вдарив був літаконосець „не мали ніяких шансів врятуватись".

Військовий міністер СССР виступає в ролі критика літератури й мистецтва

Москва. — Совєтський військовий міністер маршал Родіон Маліновський виступив з великою промовою в минулу п'ятницю, яку цілістю надрукувала „Красная Звезда" та в якій він гостро таврував письменників і мистців за підхід до воєнної тематики з становища „абстрактного гуманізму" та з нехтуванням моментів геройзму і романтики, як теж „совєтського патріотизму". Зміну такого, на думку Маліновського, фальшивого підходу в творах письменства, в театрі, музиці і фільмовому мистецтві необхідно перевести в інтересах бойового духа совєтської армії та всього духового наставлення „совєтського народу". Маліновський таврував пацифістичний твір Еріха Ремарка з першої світової війни „На західньому фронті спокійно", який буцім-то став первовзором для реалістичних і натуралістичних повістей совєтських письменників, драматургів і авторів фільмових сценаріїв, що згідно з правдою представляли жах останньої війни та совєтські поразки в перші її періоди. Після того, як Хрущов лаявся проти підсовєтських малярів за сприяння західнім течіям і вимагав повороту до „соцреалізму" — тепер Маліновський ласться на брак „героїчної романтики" в творах, що їх він рад би перетворити на аґітки російсько - большевицького імперіялізму.

У СВІТІ

● **Британія і Франція** підписали офіційно умову про будову спільними силами тунелю під каналом Ля Манж. Історія такого тунелю має вже 162 роки. Вперше один французький інженер представив такий плян Наполеонові. Тунель, що лучитиме британські острови з европейським континентом матиме 32 милі довжини, з того 23 під водою. Залізничні стації по обох сторонах тунелю будуть віддалені одна від одної на 44 милі. Кошт тунелю буде коло 400 мільйонів дол. При його будові використають американський досвід, техніку й інженерів.

● **Ізраїльський прем'єр Леві Ешколь** запропонував сусіднім арабським країнам, що вони зможуть скористати з перетворювання морської води на питну солодку воду, що станеться з використовуванням атомової енерґії. Ешколь заявив, що Ізраїль віддавна цікавився такими експериментами і дослідами в західніх країнах. Пропозиція ізраїльського прем'єра стоїть у зв'язку з недавньою заявою президента Джансона щодо допомоги збоку Америки Ізраїлеві в справі постачання питної води — з моря.

● **До Комуністичного Китаю** приходять масово поштові посилки, в яких насправді є бомби. Місця надавання цих посилок — Гонґ Конґ і португальський острівець Макао. Китайські комуністи твердять, що це китайські націоналісти з Тайвані (Формози) зорганізували цю терористичну акцію. Комуністи не подають, хто саме дістає такі посилки і які наслідки таких актів терору.

● **Колишній британський** прем'єр Гаролд Мекміллен, який став був наступником Антоні Ідена і зрікся трохи внаслідку скандалу військового міністра Джана Профумо а трохи внаслідку атаки серця, заявив, що більше не кандидуватиме до парляменту. Він має 70 років. Королева, мабуть, надасть йому шляхетський титул, щоб вможливити йому доступ до палати лордів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provide for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J. 07303

Вічно живий

Сто п'ятдесят і п'ять років минає з дня народження великого громадянина американської землі, славного емансипатора — борця за свободу людей всієї землі — Абрагама Лінкольна. Нарік, 1965-го року, 15-го квітня, З'єднані Держави Америки й увесь світ вшановуватимуть його пам'ять у сторіччя його трагічної смерти. Не зважаючи на довгі літа, що проминули від часу, коли жив і діяв Абрагам Лінкольн, його постать і його ідеї залишаються живими у свідомості не тільки американської нації, але й усіх волелюбних людей і народів. Абрагам Лінкольн своїми думками і ділами нині такий актуальний, ніби він живе у теперішній час. Повторювані у виступах державних мужів, філософів і публіцистів слова Лінкольна звучать нині живо й безпосередньо. Людям сьогоднішнього часу Лінкольн подекуди навіть ближчий, як деякі із його великих попередників, такі, як Вашингтон чи Джефферсон.

Особливо близькою й актуальною для американської нації і для світу стала постать Абрагама Лінкольна останнім часом, у зв'язку із трагічною смертю Джана Ф. Кеннеді, молодого президента З'єднаних Держав Америки, щирого послідовника Абрагама Лінкольна і сміливого реалізатора його ідей. Мученицька смерть Кеннеді, його похорон, жалоба, що огорнула всю країну, живо пригадали такі ж трагічні події з 60-их років минулого сторіччя, коли шляхами семи стейтів везли домовину з тлінними останками Абрагама Лінкольна, убитого божевільним атентатником; коли по всій країні дзвонили дзвони і плакали люди так, як ніколи перед тим. Здасться, не було промови, статті, спогаду, виголошених чи написаних з приводу смерти Джана Ф. Кеннеді, в яких не було б згадки про його великого попередника на становищі Президента ЗДА — Абрагама Лінкольна.

Причини повсякчасної актуальности духової спадщини Абрагама Лінкольна, джерел вічно живого його культу в ЗДА і в усьому світі треба шукати передусім у волелюбності цього великого американця, для якого любов до свободи була головним та провідним імперативом. За єдину і правдиву основу світлої майбутности народів і людей він визначив любов до свободи, що її Бог вклав у людські душі. Водночас із цим Лінкольн уважав, що для охорони свободи не вистачає таких засобів, як гармати чи панцерні кораблі, а справжньою охороною свободи і незалежности, обороною їх проти тиранії був і буде людський дух, що визнає свободу, як загальнолюдське добро. Знищення цього духа — це втрата генія своєї власної незалежности, уможливлення приходу тиранів і деспотів у даній країні. Цими своїми ідеями, своєю волелюбністю Абрагам Лінкольн став зразком - світочем для всіх народів, які борються за волю проти внутрішніх і зовнішніх тиранів. Велику ролю в увіковіченні ідейної спадщини Абрагама Лінкольна відіграла його незвичайна шляхетність і чесність, одвертість і віра у слушність справи і разом з цим пошанування чужих думок і ідей. З цього погляду дуже вірно схарактеризував Лінкольна американський поет Карл Сендбурґ 1959 р. у своїй промові на об'єднаній сесії Конґресу ЗДА, пригадуючи слова Марка ван Дорена, що „Лінкольн був найбільш маркантною й інтересною людиною, яка будь-коли жила, людиною, спевненою шляхетности, алеж шляхетність якої була скомбінована із незвичайною твердістю, із залізною силою".

Живою й актуальною була й буде постать Абрагама Лінкольна також для українців, для українського народу, що, як колись американський, бореться за свою свободу і незалежність. У свідомості української спільноти в краю і у вільному світі Абрагам Лінкольн, як і великий український поет Тарас Шевченко — це трибун поневолених, ідейний провідник у боротьбі за визволення, пророк нового, справедливого ладу.

Таємниця Лі Освалда

Призначена президентом Л. Б. Джансоном спеціяльна Комісія під проводом голови Найвищого Суду Ірла Воррена переслухує свідків і перевіряє документарний матеріял, щоб з'ясувати всі подробиці, пов'язані з трагічною подією 22-го листопада минулого року. Хоч здогадного убивника схоплено через дві години по атентаті, його вбивство через два дні після того в поліційному будинку на очах численної поліції та фотографів — накинуло ще густіший серпанок на всю цю страхітливу подію. Маючи історичний прецедент, що по нинішній день не виявлено всіх подробиць довкола вбивства Абрагама Лінкольна, американське громадянство хвилювалося і хвилюється, щоб дізнатися всієї правди: хто, властиво, затіяв убивство Джана Ф. Кеннеді, де й коли воно було заплановане, які спонуки керували рукою вбивника, яке було дійсне політичне тло того атентату, ким насправді був Лі Г. Освалд і як це сталося, що Джек Рубінштейн застрелив Освалда з найближчої віддалі на очах мільйонів телевізійних глядачів, унеможливлюючи цим дальше його допитування. Дотеперішнє пояснювання, що Лі Освалд діяв на власну руку і що так само на власну руку, без наказу чи спонуки з будь-якої сторони, вбив його власник третьорядного кабарету Джек Рубінштейн — це пояснення не розвіює сумнівів. Люди в Америці і поза нею дивуються, чому так мало і так неясно говориться про комуністичне тло вчинку Лі Освалда. І тому з найбільшим зацікавленням стежать усі за працею згаданої слідчої Комісії Ірла Воррена, вичікуючи проголошення її вислідів.

Сумніви і острах, що світ таки не дізнається всієї правди, залишились після 4-денного переслухання вдови Лі Освалда, 22-річної Марини. Вона не скористала з права відмовитися зізнавати в справі її вбитого чоловіка, радо, за офіційним повідомленням, співпрацювала спершу з поліційними властями в Далласі, а потім з Комісією Воррена, заявила, що вона переконана у вині свого чоловіка, признала, що рушниця, з якої вбито президента Кеннеді, була власністю Лі Освалда і що він вправлявся у стрілянні з неї. Але чомуть Ірл Воррен заявив ще перед закінченням переслухування Марини Освалд, що, мабуть, деякі подробиці слідства „за нашого життя" не зможуть бути оприлюднені. І хоч згодом він старався цю заяву зм'якшити, таки сказано, що деякі моменти у зізнаннях Марини Освалд заторкнули „ризико безпеки". Яке ризико і як безпека країни може бути загрожена з виявлення абсолютної правди про вбивство президента Кеннеді?

Коли вдова Лі Гарві Освалда переконана, що він був дійсно вбивником, то його мати Марґарет не вірить у це і заявляє, що боронитиме „добре ім'я" свого вбитого сина. Переслухування свідків має тривати до пізньої весни цього року. Коли докладно буде проголошений вислід слідства, покищо не відомо. Однак, чим довше нарід живе в непевності, тим гірше для справи. В Комісії Ірла Воррена засідають люди, до розуму, чесности й совісти яких можна безумовно мати найбільше довір'я. Чого побоюються сірі громадяни — це натиску збоку тих політичних кіл, яким залежить на тому, щоб не псувати співіснувальної атмосфери проголошенням подробиць, що можуть кинути темну тінь на московського співіснувального партнера та на його кубинського сателіта, і щоб не треба було тоді витягати логічних політичних висновків. Але нарід хоче цілої, а не половинчатої правди.

СУДЯТЬ ЗА ДАВНІ ЗЛОЧИНИ

Мюнхен. — Є в правничій науці і в судовій практиці те, що зветься „давність". Давні переступи і злочини забуваються, винуватців закон не переслідує, якщо вони пізнішими діями не порушили законности.

Парлямент і уряд Німецької Федеративної Республіки не поширили права давности на злочини супроти людяности, що стались під пануванням Гітлера в добі другої світової війни. Прокуратура республіки ставить перед суд кожного, що брав участь у нищенні „нижчих рас". Знайти „нитки, що ведуть до клубочка", не так легко, бо багато архівів загинуло у вогні другої світової війни. Але й досі пильним слідчим удасться після довгих розшуків вияснити темні місця в житті деяких мешканців Німецької Федеративної Республіки. Тоді винуватців ставлять під суд.

Уже понад місяць в місті Франкфурті над Майном засідають присяжні судді, розглядаючи справу осіб, які служили в концентраційному таборі в Освєнцімі і брали участь у „ліквідації" в'язнів.

Хто вони? На вигляд, звичайні собі громадяни, що мали в цивільному житті свою професію, родини, приятелів. Після 1945-го року їм удалося замести сліди за своїм минулим, і вони були далі робітниками, ремісниками, службовцями, купцями. Коли прокуратура звеліла їх арештувати і поставила перед суд, то в процесі виявилося, що це „сірі люди" поповнили такі злочини, від яких мороз іде поза шкірою: вибирали з-поміж в'язнів, кого треба було послати до газової камери на смерть, а кого задержати ще на якийсь час на роботі. Жінок з малими дітьми посилали на смерть відразу. Підсудні, що діяли в Освєнцімі, самі робили іньєкції в'язням, від яких вони негайно умирали. Деякі з них тяжко мучили в'язнів. Один „уславився" тим, що клав палицю на горло лежачому невільникові і ставав на ту палицю ногами. Словом, ці майстри катівського ремесла мали не абияку фантазію...

Деякі з них відмовилися відповідати на питання суддів. Вони мовчать. Слідчі зібрали досить матеріялу, який доказує їх вину. Деякі з підсудних, що діяли в кацеті, пробують заперечувати або зменшувати свою вину. Такий, наприклад, Роберт Мулька, за фахом купець, що в кацеті був таборовим інтендантом, заперечує будь-яку свою відповідальність. В його руках була справа постачання. Але він твердить, ніби нічого не знав, що ділось у таборі, не знав про шибениці, на яких вішали в'язнів, не знав про розстріли, про газові камери. Він „не знав" навіть, що пайку на кожного невільника давали таку малу, що з неї можна було прожити не довше, як три місяці.

Суд над колишніми наглядачами й катами з Освєнціму викликає різні думки у німців старшого й молодшого покоління. Старші, що знали про ті злочини і не виступали проти тої системи терору, оправдують свою пасивність страхом: хто протестував, підписував тим самим власний вирок смерти. Але є певна категорія німців, які вважали в той час політику „фюрера" за правильну. Вони хочуть забути минуле і з неохотою його згадують. Молодше покоління хоче знати правду, всю правду про неславні діла, що сталися під владою Гітлера. Тому, можна сказати, в цих процесах над злочинцями з доби „Третього Райху" молода Німеччина, вихована в дусі пошани до свободи й людської гідности, судить старше покоління, яке активно або пасивно пішло за демагогією „великого зводителя".

Цікаво, що в східній зоні Німеччини під комуністичною диктатурою злочинців проти людяности з доби Гітлера не судять. Головна причина: Гітлеровими злочинами під комуністичним режимом нікого не здивуєш. Коли комуністична поліція стріляє щодня людей, які хочуть вирватися із східньої зони в Федеративну Республіку, то Ульбріхт не може публічно закидати Гітлеровим посіпакам їх нелюдські злочини.

П. А.

Юрій Таркович

ГЕРОЇЧНІ КУРДИ

Багато говориться й пишеться про свободу для всіх народів, і при тому раз-у-раз підкреслюється, що поза залізною заслоною всі народи вже здобули свободу або стоять на шляху до самостійности. Подібні твердження розминаються з дійсністю, бо знаємо декілька народів, про долю яких на Заході просто не хочуть думати. Серед Богом і людьми забутих народів треба згадати хоч би курдів, невеличкий, але справді героїчний нарід, що живе аж під трьома окупантами: Туреччиною, Іраком і Іраном. Етнографічна територія курдів являє собою гірську країну і, мабуть, саме завдяки горам зуміли вони зберегти свою мову і самобутність, як українці Закарпаття зберегли себе від тисячолітньої мадяризації.

Ніхто точно не знає, скільки є на світі курдів. Деякі західні етнографи уважають, що є їх 1.5 — 2.5 мільйона, хоч існують дані, що число їх сягає 4 - 5 мільйонів. Один іракський студент з Сиракюзького університету доводив авторові цих рядків, що в Туреччині й Іраку живе яких 7-8 мільйонів курдів — на одній етнографічній території, в Курдистані, що має яких 500 кілометрів довжини і 250 кілометрів ширини.

Американські журналісти порівнюють Курдистан щодо величини і краси із Західньою Вірджінією.

Найбільше курдів живе в Іраку, де вони раз-у-раз піднімають збройні повстання. За диктатури генерала Касема курди довгими місяцями відважно боролися з іракською армією, яка мала 45 - 50 тисяч вояків. Курдських повстанців нараховували близько 15 000. Бої були довгі й завзяті, іракська армія вживала бойових літаків, танків та артилерії і брутально розправлялась з курдським населенням. Закордонні спостерігачі уважають, що яких 20 000 курдів, переважно жінок, дітей і старих, винищила іракська армія і поліція від вересня 1961-го року.

Цікаво відмітити, що втрати курдських повстанців, не враховучи цивільного населення, були відносно низькі, в загальному 1 курд на 20 іракських вояків. Це тому, що курди добре знають свої недоступні для чужинців гори і мали широку підтримку від місцевого населення. Західні кореспонденти повідомляли, що в тій нерівній боротьбі іракські літаки вистрілювали з кулеметів навіть корів, щоб таким способом позбавити можливість прожитку повстанців і населення. Сотки сіл знищено тоді запальними бомбами і артилерією.

В міжчасі диктатор Іраку, генерал Касем, був убитий власними революціонерами, і новий уряд повів переговори з курдськими повстанцями, які вимагають в першу чергу культурної автономії, а на далеку мету прагнуть самостійности для цілого Курдистану.

Захід мовчки придивлявся до цієї боротьби, ніхто у вільному світі не протестував проти народовбивства в Курдистані. Але запротестувала Москва, яка офіційно, а передусім пропаґандивно підтримує боротьбу курдів. Курдські провідники свідомі того, що Кремль підтримує їх не з якихось моральних мотивів, але виключно для того, щоб підривати існуючі режими в Іраку, Туреччині і Ірані. Москва почала підтримувати курдів щойно тоді, коли диктатор Іраку генерал Касем відмовився був признати Совєтам різні привілеї. Тепер провідники курдів заявляють, що вони хоч і антикомуністи, але мусітимуть прийняти совєтську допомогу, якщо Захід і далі мовчки придивлятиметься народовбивству в іракській частині Курдистану.

ДОЛЯ ДЕМОБІЛІЗОВАНИХ В СССР

Туристи, що відвідують Україну, мають дуже обмежену можливість пізнати умовини життя наших людей взагалі, а вже зовсім ніякої, щоб довідатись про те, що чекає демобілізованого солдата, коли він повертається зі служби додому. Для того, щоб про те знати, треба мати можливість з ним говорити або отримати дозвіл на побачення з тією чи іншою матір'ю, що чекає скорого повернення її сина з армії. Небагато довідуємось про долю демобілізованих чи їх родин і з приватних листів, бо листування з солдатами, що служать, або й тими, що закінчують службу, зі зрозумілих причин поверхове, щоб не наражувати їх на неприємності.

Але деяке світло на пекучі проблеми демобілізованих і їх родин кидає сама совєтська преса, хоч і намагається вона представити подані факти як рідкі випадки ненормального стану, з яким треба, мовляв, боротися. Та знаючи совєтську дійсність, при якій газети крайового засягу „дрібницями" не займаються і згадують про них лише тоді, коли вони переростають певні, досить широкі, межі дозволеної нужди, не маємо сумніву про масовість реферованого нами тут явища.

Цим явищем є хронічний брак помешкань в Совєтському Союзі, що найпекучіше відчувають також демобілізовані солдати. На 47-му році „проґресу й розвитку" так зв. соціялістичного господарства навіть той, хто виконав свій „долг перед родіной" кількалітньою службою в збройних силах країни, дуже часто опиняється дослівно без даху над головою після повернення додому.

Як відомо, щоб отримати право на проживання в певному місці СССР, треба „прописатися" в місцевому відділі міліції. А щоб „прописатися", треба мати виказку про посідання помешкання. Таку виказку видається лише тоді, коли комунальний відділ „виділить" помешкання, що є одною з найбільших проблем, особливо для здемобілізованих. На „виділення" люди чекають місяцями й роками. Чекала й Л. Горчинська з Дніпропетровська. Але дочекалась не помешкання, а повідомлення з комунального відділу: „Тому, що Ваш син пішов в армію, Ви позбавлені черги на помешкання". Не лише помешкання, якого не отримала, а навіть черги, тобто надії на його отримання, за свої ж власні гроші! А чекала на ту чергу бідна жінка досить довго, як самі „Ізвєстія" проговорилися, „не один місяць".

Якщо ж, буває, щаслива мати дочекається черги і навіть отримає право на помешкання, то „виділяють" їй лише ту кількість квадратових метрів підлоги і даху над головою, яка належиться одній особі, — сина, що служить в армії, якщо він навіть і має ось-ось повернутися додому, до уваги не береться. І тому, наприклад, син В. Кривенко не може жити разом із своєю матір'ю після свого повернення з війська, бо нема де і не може бути „прописаний". Зате той же комунальний відділ дуже пильно стежить за вживанням т. зв. надвишок, тобто „зайвої площі", за яку бере окрему плату. Про поняття „зайвої надвишки" найкраще говорить ось такий факт совєтської дійсности, особливо в Україні.

Син А. Стрижака із Львова — в армії, тому виконавчий комітет районового совєту „предложіл" сконфіскувати у Стрижака той шматок помешкання, яким користувався син, уважаючи його „зайвою надвишкою". Треба було аж слова полковника юстиції і кандидата юридичних наук на захист цієї родини, судового розгляду справи та втручання прокуратури, щоб наведені приклади нелюдяности були якось полагоджені. Бодай для замилювання очей тих, хто в наведених випадках убачає не рідкісні явища, а хронічну дійсність московсько - большевицької системи. Варто підкреслити, що і в цій ділянці — болючої долі демобілізованих солдатів совєтської армії внаслідок браку помешкань — терплять в першу чергу українці з Дніпропетровська, Львова, Запоріжжя та Харкова.

Іван Овечко

Діллон перестерігає Німеччину й Англію

Вашинґтон. — Секретар скарбу Даґлес Діллон остерігав Бонн і Лондон, щоб в цьому році не збільшували відсотків від грошей, бо тоді це саме мусіли б зробити і ЗДА, а це спинило б економічний ріст цієї країни, бо спричинило б подорожчання капіталу. Збільшення відсотків від ощадностей в Німеччині й Великій Британії було б великим тиском на ЗДА, бо тоді капітали втікали б із цієї країни до Европи, і знов почався б відплив доляра й золота із ЗДА, який був в останніх місяцях дещо сповільнився. Діллон заявив, в Спільній Конґресовій Економічній Комісії, що він мусів би просити президента Джансона, щоб інтервеніював в Лондоні і в Бонні, коли б там плянували збільшити відсотки. Діллон ще раз пригадав Конґресові, що треба якнайшвидше ухвалити закон про зменшення прибуткових податків, бо від того залежить ріст економіки.

ЗА СОВЄТСЬКОЮ ПРЕСОЮ

Студент може обійтися без Шекспіра

Доцент Івано - Франківського педагогічного інституту Р. Федорів пише в газеті „Молодь України", з 5-го січня ц. р.: „... Деякі середні школи зовсім або дуже мало знайомлять нашу молодь з досягненнями світової культури, літератури й мистецтва. Коли розмовляєш із студентами вищих учбових закладів, які прийшли в авдиторію прямо із середньої школи, то іноді дивуєшся. Для багатьох з них великі імена Гомера, Шекспіра, Данте чи Гете або зовсім порожній звук, або, як кажуть, „десь чув — та не дочув"... Молодь з атестатом зрілости часто не знає навіть найвидатніших пам'яток світової літератури. А героїв та поезію рідної літератури в їхній пам'яті витісняють зазубрені стандартні „риси" та „композиції". В результаті такого викладання чимало учнів стають байдужими до літератури... Передминулого року почалася підготова до видання курсу зарубіжної літератури 20 століття. І що ж? Тепер про цей курс забули... Студенти мають великі претенсії до наших перекладачів. Запитайте працівників книгарень, як швидко розійшлися українські переклади Бернса, Шіллера, Гайне, Льопе де Веґа. Але ми ніяк не можемо діждатися українського перекладу „Іліяди", творів римських сатириків, грецьких трагіків і ліриків... Якісь добрі дяді вирішили, що студент історик може обійтися без Данте та Шекспіра, і байдужою рукою викреслили з програми курс зарубіжної літератури".

Чи думав хто над цим?

У цій же газеті аспірант Запорізького педагогічного інституту в статті „У назві — історія наша" пише: „... Давно вже я цікавлюся, чому в слові - назві „Хортиця" (острів на Дніпрі), наголос установився на першому складі. Адже за правилами української акцентації має бути не Хортиця, а — Хортиця. Відомий український поет 19 стол. Яків Щоголів називав цей острів саме з наголосом на другому складі, що видно з ритміки його поезії:

Стугонить Дніпро з порогів,
Лине до Хортиці...

Або ще. Чому звемо відоме місто Вінницею, а не Винницею? Адже відомо, що ця назва пов'язана з поняттям „вино", „винниця". Чи не віддаємо ми тут данину польонізмові?

Нарешті, чи не цікавить наших ономастів ще й таке питання: чому в наш час майже всі хлопчики й дівчатка носять однотипові імена? Чому ми маємо безліч Іванів, Микол, Валериків, Людмил, Світлян, Люсь, а лише зрідка-зрідка між нашими дітлахами бігають Григорії, Тараси, Степани, Оксани, Мар'яни, Катерини? Іноді в школах у тій самій клясі можна зустріти десяток Іванів. Чи думав хто над цим? Як зберегти прекрасні народні традиції у називанні наших маленьких громадян?"

ГОЛОС ЧИТАЧА

ПРО НАЗВУ „ЗАПОРОЖЕ"

У газеті „Свобода" з 11-го січня ц. р. вміщено допис-спростування п. з. „Поправна назва", під яким стоїть підпис Ф. Лукіяновича.

Прочитавши це спростування, я дуже здивувався. Якщо „Українське Академічне Козацтво Запороже" взяло собі цю назву із стелі, то нехай буде „Запороже", а якщо назву взято з преславного Війська запорізького, то ніяк не можна з тим погодитися: правильною назвою має бути не „Запороже", а „Запоріжжя".

Назва „Запороже" нагадує російське написання цього слова „Запорожье", тільки що без м'якого знаку.

Іван Белименко

Алла Коссовська

ГІРСЬКИЙ ВОВК

(Повість)

(5)

— Ага! Бачите, ця Дзиґі поранила собі серпом палець. Почалось зараження крови. Лікарі у Владикавказі хотіли були відрізати їй руку, але мені пощастило розжитися на червоний стрептоміцит, і рука разом із пальцем, хоч і покривленим, залишилась при ній. Мені ніяк не щастить переконати її, що не було в тому ніякого чуда, і жінка молиться на мене, як на Миколу Чудотворця. А оце недавно примусила, за осетинським звичаєм, випити з нею із одної миски овечого молока і стати в такий спосіб її молочним братом. Так я придбав у її особі турботливу сестру.

— Що ж вона, жінка, дівчина? — запитав Андрій.

— Вдова.

— Молода, гарна?

— Відносно молода і досить гарна, по-своєму, як на осетинський смак. Не думай, Андрійку, того, що думаєш. Невже ти мене за бабія вважаєш? — удавано обурився Борис.

— Ха-ха-ха! На злодії шапка горить! Чуєш, Тай, я нічого не сказав, а він уже виправдується. Ось і попався! — і Андрій ляснув брата по широкій спині. — До речі, як у тебе з Мариною?

— Сідайте, хлопці на травичку, вона така м'якенька, — сказала Тай і сама вигідно вмостилася на зеленому, пухнатому килимі в тіні вежі.

— З Мариною? — обличчя Бориса потемніло. — Так, я сам хотів поговорити з вами на цю дразливу тему. Отже, з Мариною я покінчив, написав їй листа, і думаю, що після цього вона дасть мені волю.

— Що ж ти написав? — усміхнувся іронічно Андрій.

— Написав, що далека відстань убила почуття, воно не витримало іспиту розлукою і згасло, отже було слабе, і жаліти нема за чим...

— Алеж це жорстоко! — вирвалось у Тай. — Вона там, у неволі, в тих жахливих умовах, а тут ще твій лист... Вона ж тебе любить!

— Що зробиш, не вмію брехати та й не хочу! Навіщо? Певний, що з нею нічого не сталося злого, а я у неї не перший і не останній. Утішалася на третій день по моєму від'їзді зі злодієм Ваською Битим. Про це мені написав приятель. Ха, любов! Ти слабо уявляєш цей милий курорт, що зветься Соловецькими островами, якщо думаєш, що там може існувати щось подібне. Там, у тому пеклі, нема людей, а є кати і жертви, і в'яже їх одно почуття — взаємної ненависти. І ось, на тому чорному тлі, найменший прояв якогось іншого людського почуття може й справді здатися любов'ю. Так здалося і нам з Мариною. Але тепер, проживши два роки насамоті, я зрозумів, що ми обоє помилялись: вона — прийнявши за кохання жаль до тяжкохворого, я — сплутавши з коханням почуття вдячности за простягнену руку допомоги. Я і тепер вдячний їй, але любити?.. Ні, я давно не люблю її, чи пак не любив ніколи...

Запала мовчанка. Борисове обличчя освітилося ніжним усміхом і стало наливо подібним до Андрієвого.

— Знаєте, я думаю женитись...

— З ким? — схопився Андрій.

— З тутешньою дівчиною, з осетинкою...

— Ну, ти ж і романтик! — весело вигукнув Андрій і штурхнув брата в груди.

— Яка ж вона? Як звуть? Молода? — засипала питаннями Тай.

— Чи молода? Аж надто: їй допіру минуло п'ятнадцять.

— Ти жартуєш? — обурився Андрій, зрозумівши, що брат не жартує. — Женитися з дитиною, з чужинкою, яка ні слова не говорить твоєю рідною мовою і не розуміє її? Чи ти навіки збираєшся залишитись тут, в горах? А Україна? Адже ж ми ждемо тебе, ти нам потрібний!.. — Він гостро підкреслив слово „нам".

— Я зовсім не збираюсь лишатися тут і, як тільки буде можливо, вернуся додому, але не сам, а з молодою дружиною-українкою. Так, моя Заліко ще дитина і осетинка, але тим краще, бо з дитини, як з воску, можна виліпити все, що захочеш. А зі східньої жінки це зробити ще простіше, бо вона почувається рабинею свого чоловіка і стане тим, що я з неї зроблю, а я зроблю з неї українську патріотку. І якщо мені доведеться витратити на це 5-10 років, то й це не біда.

В словах Бориса було стільки рішучости, що, глянувши на нього, Тай подумала: „Такий зробить все, що захоче..."

— І хоч я й тут потрібний не менше, а може й більше, ніж там, — продовжував Борис, — я вернуся в свій край, і ми з Заліко будемо вдвох працювати для мого народу. З Мариною це було б неможливо, вона полька і абсолютно чужа нашим прагненням. Навіть не знаю, чи не була б вона ворожа нам. Вона стоїть поза всякою нацією, як більшість криміналістів. Вона — контрабандистка, а цим людям байдуже, чиїм товаром торгувати, аби вигідніше.

Борис помовчав.

— А потім... і мені нарешті захотілося того, що зветься домашнім вогнищем. Може запізно, може ви будете сміятись з мене, але нарешті і я, старий, беззубий вовк, захотів мати коло себе молоду істоту, а не заялложену життям і урканами, зіпсовану морально, жінку з кримінальним минулим. Ви скажете, що я сам зіпсований, але це не моя провина: в 23 роки я був чистим і моральним; мене схопили і вкинули в тюрму, яка „не карає, а виховує", і там „виховали" з мене те, чим я є тепер. Але душі моєї не вбили, ні! Вона жива і прагне не до темряви, а до світла. — Борис замовк, наче прислухаючись до чогось всередині себе, і закінчив упевнено: — Отже, вона очиститься!

Андрієві блакитні очі світилися такою ласкою, що Борисові відразу полегшало на серці.

— Ти дивак, Борисе! Хто ж докоряє тобі й за що? І що ти наговорюєш на себе, який ти старий і зіпсований? І хто збирається з тебе сміятися, і що неморального в твоєму минулому? Справді, дивак! Я зовсім не про те думав, просто я боюся втратити тебе, списати з українського рахунку на рахунок осетинський. Але я не врахував, що мій брат — це камінь, скеля, це стріла, яка летить в ціль і яку годі спинити... Ти — наш Борис! — і з цими словами Андрій стиснув брата в обіймах.

ПІД ЗНАКОМ „ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ"

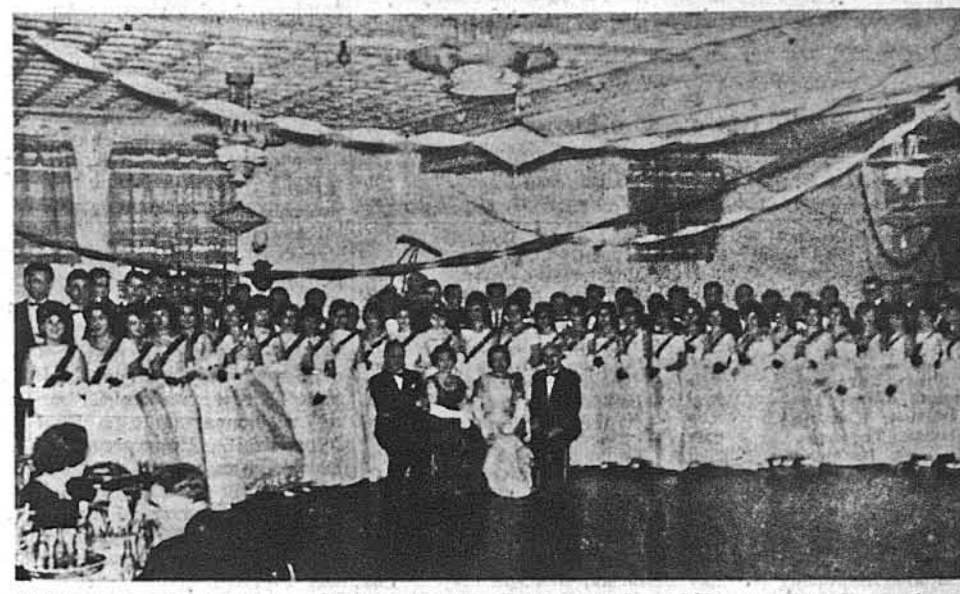
До багатьох світлих наших українських традицій на американській землі, що їх ми привезли разом з тугою з України, долучилися вже після другої світової війни й вечерниці „Червоної Калини", славного в Західній Україні товариства „старої войни", що плекала, збагачувала й поширювала культ української збройної сили для оборони Батьківщини. Вечерниці „Червоної Калини" належали колись у Львові до найбільшої карнавалової події та втішалися найбільшою популярністю також серед нашої молоді, яку манив не тільки колишній „чар однострою" тієї „старої войни", що вечерниці влаштовували, але й все те добре і величне, що з цим зв'язане.

Цей уявний „чар однострою" не втратив своєї атракційної сили для молоді й її батьків також на американській землі, а вечерниці „Червоної Калини" тепер в Ню Йорку, як колись у Львові, стали першою імпрезою під час карнавалу. Чимало причинилася до того й введена вже на американській землі новість: презентації дебютанток — молодих дівчат, які цим наче формально входять в наше товариське життя, в супроводі таких же, як і вони молодих звеличників того, що репрезентує поняття „Червоної Калини". В популяризацію ідеї такої презентації дебютанток від років вкладали свою душу й енергію св. п. пані Мирослава Драґан та пані Христина Навроцька й інженер Іван Вінтоняк. Сьогодні дебютантки вже є невід'ємною частиною традиційних вечерниць „Червоної Калини" в Ню Йорку, ще більше популяризуючи символіку тієї червоної калини, галузкою якої дебютантки відзначені на вечерницях.

Цьогорічні вечерниці „Червоної Калини" тим замітніші, що вони відбуваються у 50-річчя формації Українських Січових Стрільців. Відбудуться вони вже в найближчу суботу, 15-го лютого, в одній з найбільших заль Ню Йорку, в Мангеттен Сентері, прикрашеній декорацією, що її зладив артист-маляр Олександер Климко. Рекордова кількість — 35 дебютанток будуть формально введені в наше товариство під час цих цьогорічних вечерниць „Червоної Калини", продефільовуючи, разом із своїми партнерами-кавалерами перед організаторами імпрези та репрезентантами „старої войни". Нехай же ці наші дебютантки продефілюють і перед нашим громадянством на сторінках „Свободи", на честь і славу своїх батьків, своєї молодости та „старої войни" з-під знаку „Червоної Калини"!

Д-р Володимир Ґалан, голова Об'єднання б. вояків-українців в Америці і бл. п. п-ні Мирослава Драґан вітають дебютанток.

Дебютантки з 1962-го року. — Сидять зліва: Ю. Лопатинський, пані Христина Навроцька, бл. п. Мирослава Драґан і інж. Іван Вінтоняк.

Тамара Безсонів
Summerset, N. J. — H. S.

Марта Білан
New York, N. Y. — H. S.

Марія Гойдиш
Astoria, N. Y. — H. S.

Мирослава Головінська
New York, N. Y. — H. S.

Марта Дармохвал
W. Orange, N. J. — H. S.

Оксана Занько
New York, N. Y. — H. S.

Ольга Кіра
Yonkers, N. Y. — H. S.

Марта Клюфас
Passaic, N. J. — H. S,

Оксана Козак
New York, N. Y. — H. S.

Ірина Коминар
Richmond Hill, N. Y. — H. S.

Ірина Костирка
New York, N. Y. — H. S.

Дениса Котик
Rego Park, N. Y. — H. S.

Марта Криницька
New Haven, Conn. — College

Христя Кузьмович
Babylon, N. Y. — H. S.

Мотря Малюца
Jersey City, N. Y. — H. S.

Людмила Матвієнко
New Haven, Conn. — H. S.

Марія Михалевич
New York, N. Y. — H. S.

Тетяна Мельник
Toronto, Canada — H. S.

Теодозія Мудра
Sunnyside, N. J. — H. S.

Ірина Насадюк
Montreal, Canada — College

Христя Павлик
Astoria, N. Y. — College

Ірина Пилипчак
Jerey City, N. J. — H. S.

Звенислава Путикевич
Passaic, N. J. — H. S.

Люба Ровенко
Somnerset, N. J. — H. S.

Соня Слободян
Edison, N. J. — H. S.

Ірина Сторожинська
Bronx, N. Y. — H. S.

Леся Тернопільська
New Brunswick, N. J. — H. S.

Мотря Тимочко
Brooklyn, N. Y. — H. S.

Марія Турчин
Bronx, N. Y. — H. S.

Єлисавета Форманюк
Brooklyn, N. Y. — H. S.

Лідія Фарміґа
Passaic, N. J. — College

Таня Фесенко
Jersey City, N. J. — H. S.

Роксоляна Хабурська
New York, N. Y. — H. S.

Наталка Януш
New York, N. Y. — H. S.

Христя Юзьків
Bronx, N. Y. — H. S.

ПОЧАТОК 9-та ГОДИНА ВЕЧОРА АРАНЖЕРИ: Ю. ЛОПАТИНСЬКИЙ, В. ГРИНЬОХ **ОРКЕСТРА „АМОР". СПІВАЄ ІГОР Р. РАКОВСЬКИЙ**

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ" І ЇЇ ВИДАНЬ

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми:

СПИСОК Ч. 11

Ярослава Галан, Філ.	$10.00	І. Крепич, Палмертон	$2.00
д-р М. і д-р Л. Яремко, Єнктон,	10.00	Н. Цвігун, Торонто	2.00
В. Міколиский, С. Міш.	6.00	д-р І. Рижій, Н. Й.	2.00
Г. Семочко, Винфилд	5.00	Ю. Конопів	2.00
М. Романович, Міддлтавн	5.00	П. Одарченко, Ваш.	1.85
В. Гірняк, Клифтон	5.00	М. Лисий, П. Артур	1.00
д-р М. Логаза, Сиракюз	5.00	І. Мартинович, Ваш.	1.00
Г. Лозинський, Шикаго	5.00	С. Бобиляк, Клифтон	1.00
Я. Трембач, Кенора	4.00	М. Яноцак, Г. Овко	1.00
А. Дідик, Шикаго	3.00	А. Заяць, Шикаго	1.00
К. Воxенко, М. Кіспорт	3.00	М. Паславський, В. Берн	1.00
В. Сташко, Коговз	3.00	С. Канюка, Трентон	1.00
К. Зенко, Акрон	3.00	М. Демяновський, Філя.	1.00
М. Бобечко, Клівленд	3.00	Д. Рубаха, Гемтремк	1.00
Ю. Лисяк, Торонто	2.00	А. Кудрик, Йонкерс	1.00
В. Матвіяс, Петерсон	2.00	Дж. Вес, Клівленд	1.00
д-р М. Фішер-Слиж, Кенкекі	2.00	Є. Колянковський, Монтр.	1.00
І. Панчишин, Маспет	2.00	К. Осадца, М. Виледж	1.00
І. Прокопів, Пасейк	2.00	І. Вількайтіс, Бостон	1.00
о. І. Покотиленко, Шикаго	2.00	Н. Брик, Фініксвил	1.00
В. Грицина, Гартфорд	2.00	Д. Владимір, Фінікс	1.00
В. Юрків, Гарфилд	2.00	Ос. Гловацький, Вунсакет	1.00
Р. Карбівник, Філядельфія	2.00	Дорошенко, Картерет	1.00
М. Романишин, Мейфилд	2.00	Р. Вобик, Йонкерс	1.00
Н. Шишка, Байон	2.00	С. Федун, Торонто	1.00
Ат. Морозовський, Розвил	2.00	д-р Ю. Рабій, Ютика	1.00
Д. Мачалада, Клівленд	2.00	П. Ліщак, Янгставн	1.00
		І. Мелимука, Дітройт	1.00
		М. Вербіцький, Клівленд	1.00

СПИСОК Ч. 12

Текля Кузик, Маямі	$450.00	Мих. Горох, Шикаго	$2.00
В. Ковальчук, Ню Гейвен	10.00	О. Лапчак, Монтреаль	2.00
В. Гуссар, Рачестер	10.00	д-р І. Кизик, Ню Гейвен	2.00
О. Ліщинський, Шикаго	10.00	В. Осадчук, Канада	1.00
І. Юссип, Дженингс	6.00	О. Урбанський, Парма Г.	1.00
Р. Ференцевич, Дж. Сіті	5.00	О. Духнич, Ірвінгтон	1.00
Мері Шеротскі, Бруклин	5.00	М. Допілка, Филипсбург	1.00
І. Тацук, Кроссвикс	5.00	В. Левицький, Лорейн	1.00
д-р С. Чесниковський, Свектикові	5.00	Анд. Зидик, Філаделфія	1.00
Марія Малевич, Пітсбург	5.00	В. Чайка, Гокинс	1.00
М. Осадчук, Маямі	5.00	М. Свербинський, Бентон Г.	1.00
Мик. Кравчук, Линбрук	5.00	О. Рудницький, Дітройт	1.00
Вас. Новак, Честер	5.00	М. Мостовий, Торонто	1.00
М. Дусеко, Шикаго	5.00	С. Шишка, Бофало	1.00
А. Манило, Монтреал	4.00	М. Дубецький, Ню Гейвен	1.00
С. Подольський, Асторія	3.00	Г. Лукашевська, Бруклин	1.00
Мих. Рачкевич, Шикаго	3.00	Наталя і Роксана Миськів, Ріджвуд	1.00
П. Радинський, І. Лайн	3.00	Надія Мостович, Луісвил	1.00
П. Кос, Акрон	2.00	Ірена Гураль, Луісвил	1.00
В. Ярош, Джерзі Сіті	2.00	Любомир Ратич, Едисон	1.00
М. Щур, Бреддок	2.00	І. Скіртняцький, Вудгейвен	1.00
Р. Юшкевич, Дітройт	2.00	Іван Жига, Лейквуд	1.00
Ф. Медик, Петерсон	2.00	Ю. Лукащук, Петерсон	1.00
Ірена Новак, Трентон	2.00	М. Голінко, Трентон	1.00
А. Рудницький, Монтреал	2.00	М. Патроник, Гейзел Крест	1.00
Анна Гац, Експорт	2.00	Леся Надзьо, Честер	1.00
І. Собенко, Ню Йорк	2.00	Л. Попіль, Шикаго	1.00
Семен Ширай, Ню Гейвен	2.00	Роман Флюнт, Філадельфія	1.00
Н. Соломко, Шикаго	2.00	Р. Мельник, Глейбрук	1.00
С. Матичин, Дітройт	2.00	С. Гаврищук, Елизабет	1.00
М. Волошинович, Елизабет	2.00	Ю. Савдик, Монтреал	1.00
Сухий, Ню Йорк	2.00	І. Кукурба, Шикаго	1.00
Д. Янковський, Мінн.	2.00		
Кароліна Шибунчак, Рай	2.00		

СПИСОК Ч. 13

І. Пасічник, Філядельфія	$18.00	д-р В. Коропей, Трентон	$1.00
полк. С. Вальдштайн, Монтреал	5.00	Р. Чавс, Йонкерс	1.00
Д. Дудиба, Клейкертавн	5.00	Олекса Будик, Менчестер	1.00
Р. Колодій, Трой	4.00	Є. Барицький, Судбери	1.00
Т. Савіцький, Дітройт	4.00	Р. Іваницький, Бронкс	1.00
Т. Цар, Ірвінгтон	3.00	Ольга Багайська, Філя.	1.00
Антін Гарасим, Філя.	3.00	А. Панчишин, Філя.	1.00
Я. Пригода, Рачестер	3.00	Оксана Добрянська, Шик.	1.00
М. Ганін, Філядельфія	3.00	П. Гадач, Філядельфія	1.00
О. Попик, Джерзі Сіті	3.00	І. Тритяк, Філядельфія	1.00
Марія Масюк, Орлендо	3.00	Н. Козловський, Рачестер	1.00
А. Конвал, Шикаго	3.00	І. Когут, Бофало	1.00
В. Шайнда, Розевил	3.00	В. Сімкців, Вашингтон	1.00
Гр. Москалюк, Філя.	3.00	М. Сукмановська, Флашинг	1.00
Є. Коник, Коговс	3.00	Ю. Войчак, Бофало	1.00
Н. Семеген, Ливонія	3.00	Мик. Древецький, Трой	1.00
І. Волошин, Бронкс	3.00	К. Білинський, Філя.	1.00
М. Коцюрка, Пасейк	3.00	Евст. Держко, Едісон	1.00
С. Дерещівський, Дітройт	3.00	Ю. Осадца, Вест Плейн	1.00
А. Данилюк, Дітройт	3.00	Орися Мельник, Голстед	1.00
О. Дубчак, Голійок	3.00	С. Луців, Лонг Біч	1.00
К. Боковець, Гарфилд	3.00	П. Потопник, Дірборн	2.00
Д. Стефанюк, Бофало	3.00	І. Мокринський, Ірвінгтон	1.00
П. Мазур, Пасейк	3.00	І. Сторожик, Сондерленд	1.00
Я. Ковалишин, Джерзі С.	3.00	Теод. Гаталяк, Ню Йорк	1.00
П. Яримович, Рачестер	3.00	Мик. Солодкий, Дітройт	1.00
М. Костишин, Линбрук	3.00	М. Баран, Джерзі Сіті	1.00
А. Феданко, Бінгемптон	2.00	В. Шеремета, Рачестер	1.00
Марія Федчишин, Гілсайд	2.00	М. Шах, Гілсайд	1.00
С. Борис, Філядельфія	2.00	д-р. М. Ярем, Ліма	1.00
Анд. Турчин, Трентон	2.00	М. Лаврін, Воррен	1.00
Мері Топоркофф, Бруклин	2.00	Ю. Грод, Росфорд	1.00
Л. Крипякевич, Лос Андж.	2.00	А. Яворський, Ню Йорк	1.00
Гр. Доскоч, Торонто	2.00	С. Коноба, Ірвінгтон	1.00
В. Дідик, Леонард	2.00	Г. Іванів, Джерзі Сіті	1.00
А. Прокофіїв, Торонто	2.00	Є. Кулик, Рачестер	1.00
Мері Стецьков-Дикий, Н. Тонавенда	2.00	д-р І. Рижій, Ню Йорк	1.00
В. Старожитник, Сомерсет	2.00	Д. Олексюк, Бріджпорт	1.00
Д. Рудий, Рачестер	2.00	С. Грабар, Перт Амбой	1.00
М. Чорномор, Гобокен	2.00	П. Стахів, Перт Амбой	1.00
Г. Смолин, Линден	2.00	А. Залізко, Джерзі Сіті	1.00
П. Ракочий, Коговс	2.00	І. Урбан, Вотервліт	1.00
Я. Данилишин, Ню Йорк	2.00	М. Волосянський, М. Виледж	1.00
П. Бріський, Джерзі С.	2.00	В. Щипирко, Ірвінгтон	1.00
І. Вишник, Ню Йорк	2.00	В. Саюк, Нортгемптон	1.00
Е. Мацак, Джерзі Сіті	2.00	М. Бойко, Ірвінгтон	1.00
І. Клек, Лейквуд	2.00	В. Пепюк, Сімур	1.00
А. і Л. Самарські, Дітройт	2.00	М. Табачук, Пасейк	1.00
М. Когут, Шикаго	2.00	Мик. Оленчук, Йонкерс	1.00
П. Нашок, Пасейк	2.00	О. Салабай, Дітройт	1.00
Олена Кукуруза, Міннеап.	1.20	М. Мричко, Коговс	1.00

ХРОНІКА УВАН У ЗДА

Наукові конференції.

В грудні 1963 року в Ню Йорку відбулись такі наукові конференції і засідання Академії:

1 грудня — Музикологічної секції, доповідь проф. З. Лиська: „Іонійські ритми в українських народніх піснях".

7 грудня — доповідь д-ра І. Лисяка - Рудницького на науковому засіданні Академії; „Міжнародній конгрес слов'янської історії в Зальцбурзі в липні 1963 р.: спостереження і резюме доповіді прелеґента на конґресі: Україна між Сходом і Заходом".

15 грудня — наукове засідання Літературознавчої секції з доповіддю д-ра Віри Селянської: „Португальсько-бразилійська модерна поезія".

21 грудня — наукове засідання Секції античної історії, доповідь д-ра Н. Кордиш-Головко: „Пережитки матріярхату в українському весіллі".

29 грудня — конференція присвячена пам'яті президента Джана Ф. Кеннеді, доповідь В. Голубничого: „Політичні й соціяльно - економічні ідеї та діяльність президента Кеннеді".

Відзначення 50-ліття смерти Лесі Українки.

8 грудня УВАН у ЗДА і Театр Слова спільно відзначили 50-ліття смерти Лесі Українки. Вступне слово сказала сестра поетки Ізідора Косач-Борисова. Уривки із неопублікованої книги Ольги Косач-Кривинюк „Хронологія життя і творчости Лесі Українки" читав Йосип Гірняк.

У другій частині був виступ Театру Слова: „Із лірики Лесі Українки", мистецький провід Олімпії Добровольської, літературне оформлення Юрія Дивнича, музичний супровід — Андрій Шуль, виконавці Орися Андрейко, Марійка Глуха, Ліда Крушельницька, Ольга Кириченко, Леся Лавриненко, Рома Шуган.

Вечір був з успіхом повторений 22 грудня в залі Українського Народного Дому. Дохід був призначений на видання монументальної праці сестри поетки Ольги Косач-Кривинюк: „Хронологія життя і творчости Лесі Українки".

Закриття виставки малярських праць Олекси Булавицького.

13 грудня відбулось закриття виставки мистця Олекси Булавицького з Міннесоти. Вступне слово сказав проф. Д. Горняткевич, голова Мистецької Кураторії Академії. О. Булавицький у своєму слові висловив подяку Академії за допомогу в організації виставки і подарував картину „Квіти" до фонду будинку Академії. Мистець розповів про свій творчий шлях, зокрема про свою науку в Києві. Пізніше був обмін враженнями з виставки.

Концерт проф. Романа Придаткевича.

28 грудня відбувся концерт скрипаля і композитора Романа Придаткевича при співучасті піяністки Ганни Придаткевич. Були виконані твори світових і українських композиторів, зокрема Р. Придаткевича. Дохід був призначений на сплату боргу за будинок Академії.

Члени і співробітники Академії в Довідникові американських істориків.

В останньому виданні „Довідника американських істориків" (Directory of American Scholars, Vol. I: History), що вийшов в кінці минулого, 1963 року, подані біографії та важливіші праці таких членів і співробітників Академії: Василь Дмитришин (ст. 78), Теодор Мацьків (195), І. Л. Рудницький (260), Ігор Шевченко (271), Леонід Соневицький (248), Любомир Винар (330).

Недавні публікації проф. д-ра О. З. Архімовича, президента УВАН у ЗДА.

Протягом останніх кількох років проф. О. З. Архімович виготовлює щорічні огляди наслідків сільського господарства СССР, які були надруковані в таких виданнях Інституту Вивчення СССР у Мюнхені:

1960: "The 1960 Soviet Harvest," Studies on the Soviet Union, New Series, No. 1, Vol. I., pp. 73-82, 1961.

1961: "Die Landwirtschaft der Sowjet Union im Jahre 1961," Sowjet Studien, No. 13, pp. 56-76, 1962.

1962: "Soviet Agriculture in 1962," Studies on the Soviet Union, New Series, Vol. III, No. 1, pp. 64-71.

Виготовлено до друку працю „Наслідки сільського господарства в СССР у 1963 році.

Музей - Архів УВАН у ЗДА.

У грудні 1963 р. надійшло книжок 42, періодичних видань 495, ілюстраційних матеріялів 28, різних 81, разом 646 одиниць. Від редакцій надійшло 193 прим. різних періодичних видань і від Американської Ради — 193. Найважливіші поступлення: від Д. Бакевича - Щуковського — рідкі книжки 1909 і 1912 р. — праці Х. Лебедя-Юрчика; від В. Барагури, Л. Биковського (машинопис його спогадів), В. Боровського, Г. Вернадського (2 друковані статті В. І. Вернадського), М. Галія, В. Голубничого, А. Горбач, В. Гошовського, Л. Грицак, Д. Гуменної, В. Денисюка, О. Ізарського, І. Калиновича (рукопис спогадів і 17 фотографій), В. Кедровського (9 книжок, переважно київські академічні видання), В. Лесича, І. Костецького, І. Л. Рудницького, О. Литвиненка, Ф. Луцева, родини Носиків (альбом фотографій з документів граф. І. Горбачевського), від Н. Н. — матеріяли М. Ореста, С. Пастухова, М. Понеділка, С. Ріпецького (5 цінних історичних фотографій і документів), О. Рішая (два великі портрети і 40 рукописних і друкованих матеріялів), О. Савицької, І. Світа (через Л. Биковського — фільм з книги А. Гончаренка), В. Янева (Сарсель), Видавництва „Плей", Інституту для вивчення СССР (Мюнхен), від Торонтського університету — І-й том англомовної Енциклопедії Українознавства, від Американськонго Комітету — радіопрограми за листопад, від Комітету пам'ятника Шевченка — фоторепродукції листів з протестами до газети „Вашинґтон Пост".

У грудні закаталогізовано 173 книжки з загальних колекцій і 150 книжок з колекції В. Кивелюка. Заінвентаризовано 2 новонабуті експонати.

Грошові надходження в грудні 1963 рок.

Одержано $200 від Українського Громадського Комітету для відзначення 30-ліття голоду на Україні, Шикаго. По $100 — від д-ра Анни Журко, Шикаго і д-ра Ніни Ярмолюк-Дражньовської Тінек, Н. Дж. По $50 внесли: Консисторія Української Православної Церкви, Бавнд-Брук, Ф. Бульбенко (Ню Йорк), д-р В. Врецьона (Бей-шор, Н. Й.), П. Грицак (Кренфорд, Н. Дж.), В. і М. Дусенко (Шикаго), Р. Карбівник (Філядельфія), К. і О. Лебедович (Мишиґен), С. Приступа (Ню Йорк), Ю. Михайлова через К. Кох, д-р С. Тимків (Салісбері), д-р М. А. Філіпчак (Пассаїк), З. Юрків (Седдл Брук, Н. Дж.). Пожертви по $30: В. Лімонченко (Каліф.) і В. Трембіцький (Ню Йорк). Пожертви по $25: З. Борисополець (Ню Йорк), Йосип Гірняк і Андрій Дараган (Ню Йорк), А. Гудзовський (Ню Йорк), Г. Лозенко (Нюарк), Б. Лотоцький (Ню Йорк), О. Мельник (Сан Франсіско), Ю. Нещадименко (Ню Йорк), М. Овчинник (Лянсінг, Мишиг.), П. Одарченко (Вашингтон), О. Олійник (Ню Йорк), М. Олійник (Ню Йорк), д-р Марія Фішер-Слиж. (Іллиной), Люба Худяк (Дітройт), А. Яременко (Шикаго), М. Яримович (Мериленд), І. Решетар (Сіяттл, Ваш.), Юрій Шевельов. По $20: д-р А. Гудзяк (Сиракюз), Ю. Бульбенко (Левіттовн, Па.), В. Кедровський (Меточин, Н. Дж.), М. Леванісов (Ріджфілд, Н. Дж.), П. Шох (Ню Йорк). По $15: К. Бризгун (Торонто), Ада Кулик Ню Йорк), А. Гончар (Ню Йорк), О. Савицька (Солт Лейк Сіті), В. Савицький (Солт-Лейк-Сіті). По $10: І. Бакало (Ню Йорк), Л. Биковський (Денвер), д-р А. Базар (Торонто), Є. Блавацька (Філядельфія), І. Бутко (Н. Йорк), Г. Гордієнко, І. Григоренко (Ютика), М. Гринішак (Єлізабет, Н. Дж.), Я. Гурський (Девітт, Н. Й.), О. Гладкий (Ню Йорк), М. Дорошенко (Картезеґ, Н. Дж.), В. Давиденко (Ню Йорк), М. Ждан (Клівленд), Д. Кулинич (Ню Йорк), д-р М. Кузьмович (Бабілон), С. Кротюк (Денвер), Н. Кордиш - Головко (Мін.), В. Знаєнко (Ню Йорк), М. Знаєнко Ню Йорк), В. Котенко (Шикаго), П. Кривяк (Клівленд), Леонід Лиман, М. Ляшенко (Шикаго), проф. З. Лисько (Ню Йорк), Архиєпископ Мстислав, А. Нещадименко (Ню Йорк), В. Одинський (Ню Йорк), Л. Марголіна - Гансен, проф. В. Приходько (Дітройт), Мирослав Прокоп (Ню Йорк), д-р Є Стецьків (Ню Йорк), А. Орел (Перт Амбой, Н. Дж.), Степан Тимошенко (Поло Алто, Кал.), О. Федорина (Н. Дж.), Є. Федоренко (Ню Йорк), Т. Юськевич. 6 дол. вніс М. Білостоцький, Н. Й. Пожертви по $5.:44-ий відділ Союзу Українок Америки (Філядельфія), П. Біланюк (Дітройт), Іваницький (Дітройт), Р. Грабець (Клівленд), І. Витанович (Шикаго), о. Степан Городецький (Рочестер), о. Орест Кулик (Шикаго), О. Коцевалова (Ню Йорк), д-р Ю. Кушнір (Ню Йорк), З. Легедза (Пассаїк), А. Мілянич (Ню Йорк), К. Рибалка (НюЙорк), д-р Ю. Павлишин (Мінн.), А. Статникова (Ню Йорк), Д. Янковський (Мін.), Пожертви по $3.: О. Корнілєв (Філядельфія), І. Шевченко (Ню Йорк), А. Котович (Бавнд Брук). Внесено по $2: І. Гончаренко (Ню Йорк), Л. Кей (Шикаго), о. П. Опаренко, Й. Шварц (Ню Йорк).

Родина Кресрів (Боффало) передала як пожертву $11. одержані в 1963 році від Українського Народного Союзу як відсотки, висловлюючи сподівання, що це саме зроблять інші прихильники Академії.

Збірки за підписними листами

Зібрано за підписним листом ч. 66 у Філядельфії через М. Химича $110: П. Кірик — $30, $25 — М. Химич, $15 — В. Волков, по $10 — І. Даниленко, І. Манило, по $5 — О. Івасив, Ю. Міщенко, Р. Пазуняк, Т. Цісик.

Зібрано за підписним листом ч. 45 у Клівленді через Н. Чорногора $126.50: по $25 — Д. Назарець, П. Галян; по $10: Н. Учера, І. Фур; по $5: Н. Чорногор, О. Бойчук-Чорногор, В. Завадович, М. Бігун, Д. Павлишин, Я. Говикович, П. Мигаль, І. Кайдан, Д. Садівничий; $6 — В. Падалка; $2 — М. Ковалиско і Г. Ткачук; $1.50 — Я. Ємець.

Замість вінків на могили

В пам'ять д-ра С. Жука одержано від д-ра А. Антоновича (Монтреаль) $20. Пам'яті Галини Витвицької-Волянської одержано від Д. Гусара (Ню Йорк) Ф 10.

Надходження до спеціяльних фондів

До фонду видання праці Ольги Косач-Кривинюк „Хронологія життя і творчости Лесі Українки": $110 з вечора „Театра Слова" під мистецьким проводом Олімпії Добровольської, $50 від О. Бражник (Ню Йорк, $5 від Є. Колтунюка.

До фонду ім. Д. Дорошенка надійшло $5 від д-ра А. Пашковської (Н. Дж.).

Від Управи УВАН у ЗДА

Управа УВАН у ЗДА глибоко вдячна всім жертводавцям за підтримку діяльности Академії і допомогу в сплаті боргу за будинок. Управа Академії сподівається, що і в новому році українці доброї волі прийдуть з матеріяльною допомогою Академії.

Адреса Академії: Ukrainian Academy, 206 West 100 Street, New York, N. Y. 10025.

СПИСОК Ч. 14

В. Тимчук, Глендейл	$100.00	І. Павловський Бофало	$4.00
УНС, 49 Відд., Торонто	25.00	Карпо Ірза, Торонто	4.00
Т. Яблінський	10.00	М. Гайниш, Бренфорд	4.00
д-р Л. Шанковський, Клівленд	10.00	Марія Ківацька, Н. Йорк	3.00
М. Макарчук, Клифтон	10.00	Ів. Худий, Асторія	3.00
С. Барабаш, Монтреал	8.00	М. Стефанишин, Бруклин	3.00
п-і Н. Стеткевич, Гайленд Парк	8.00	В. Бурак, Гартфорд	3.00
М. Лучків, Рідінг	8.00	С. Рудавська, Де Плейнс	3.00
д-р Я. Д. Стахів, Стейт Каледж	8.00	Лесь Миронюк, Філя.	3.00
д-р Т. Мацьків Форт Саскачеван	8.00	В. Кемен, Філядельфія	3.00
Ф. Паслон, Сиракюз	6.00	Мері Новак, Линдгарст	3.00
О. Масаковська, Н. Арлінгтон	5.00	Ю. Драгон, Ню Йорк	3.00
д-р Н. Т. Іванець, Савт Голленд	5.00	А. Будай, Філядельфія	3.00
д-р Б. Панасюк, Вейнсбург	5.00	Ів. Наогольник, Оборн	3.00
Я. Крицун, Ню Йорк	4.00	п-і Е. Федишин, Гегемен	3.00
В. Кий, Честер	4.00	Г. Дацків, Шикаго	3.00
П. Федак, Гемпстед	4.00	А. Карпюк, Бруклин	3.00
В. Дроботій, Ню Йорк	4.00	Ю. Костецька, Ст. Айленд	3.00
П. Чорній, В. Пойнт	4.00	П. Лобур, Ню Кенсінгтон	3.00
д-р М. Сіменович, Шикаго	4.00	М. Садовський, С. Луїс	3.00
Д. Рапій, Лак	4.00	І. Курах, Тайтосвил	3.00
Ю. Ковальчик, Йонкерс	4.00	Р. Метельський, Пасейк	3.00
С. Мозильовський, Клівл.	4.00	Іван Франко, Бронкс	3.00
		Зеня і Мартуся Левицькі, Монтреал	2.00
		д-р Іл. Ясінчук, Фінекс	2.00
		В. Лубянський, Коговз	2.00
		М. Пилипчак, Джерзі Сіті	2.00

СПИСОК Ч. 15

Кійко (коляда), Монтр.	$78.91	М. Мрикало, Вайтстон	$3.00
д-р. М. Сатурський, Нюкамерставн	18.00	В. Качор, Філядельфія	3.00
І. Беген, Тітусвил	6.00	П. Дворянин, Елмайра	3.00
В. Шимко, Бруклин	4.00	д-р А. Базар, Торонто	3.00
Б. Лотоцький де Веліґост, Флашінг	4.00	Іл. Дацишин, Бедфорд	3.00
Кат. Боднар, Асторія	3.00	Ів. Іванюк, Балтимор	3.00
А. Нагірний, Саннісайд	3.00	Евг. Крук, Меккіс Ракс	3.00
Ю. Ватаманюк, Шикаго	3.00	д-р С. Парфанович, Дітройт	3.00
О. Р. Цепний, Дітройт	3.00	М. Познаховський	3.00
Т. Павлик, Джеймсбург	3.00	Нестор Криса, Ню Йорк	3.00
І. Грицик, Форд Сіті	3.00	Л. Фесолович, Тейлор	2.00
д-р В. Галич, Супіріор	3.00	Д. Мінчак, Честер	2.00
П. Слотюк, Філядельфія	3.00	П. Швалюк, Монтреал	2.00
А. Марущак, Норфолк	3.00	М. Марущак, Рачестер	2.00
д-р І. Дутко, Дітройт	3.00	А. Юзва, Клівленд	2.00
Ам.-Укр. Клюб, Йонкерс	3.00	Я. Марусин, Рей Брук	2.00
М. Шевцов, Лінколн	3.00	Д. Микитинський, Дітройт	1.00
М. Матіяш, Нюарк	3.00	І. Кінчак, Джерзі Сіті	1.00
Н. Смаль, Шикаго	3.00	М. Чепак, Воррен	1.00
В. Сохоцький, Рачестер	3.00	В. Невдах, Ню Йорк	1.00
Пелагія Дичко, Флашінг	3.00	П. Головатий, Шикаго	1.00
А. Данчак, Фреквил	3.00	Н. Найда, Честер	1.00
		І. Бобецький, Ню Йорк	1.00

Традиційна Просфора у Вашингтоні, Д. Н.

Цьогорічна „Просфора" у Вашингтоні, друга по довгій перерві, є доказом, що не дуже чисельна і розкинена по периферіях Вашингтонська громада починає жити повним життям, як і решта наших більших скупчень у цій країні.

Влаштував цьогорічну Просфору створений два місяці тому 78 Відділ Союзу Українок Америки, і перший виступ цієї молодої на терені Вашингтону оранізації виявив, що вона може зробити тут багато доброго. Просфора відбулася в приміщенні парафіяльного дому при церкві Святої Родини в дні 19 січня ц.р. о год. 5-ій по пол.

Численно зібраних гостей, що засіли за гарно прибраними столами, привітала голова Відділу п. Р. Сьокало, яка й проводила імпрезою. Спільну молитву провів і поблагословив дари о. Т. Данусяр. Сеньйорка між членкинями Відділу, пані О. Канда поділилася з присутніми просфорою та у зворушливих словах побажала всім, щоб у добрі та щасті зберігали наші традиції й передали їх своїм дітям.

Під час просфори виступив цілий ряд промовців. Пані Мирослава Скасків, містоголова місцевого Відділу СУА, своїм настроєвим рефератом перенесла слухачів у рідні сторони та підчеркнула вагу таких імпрез як „Просфора" для відірваної від рідної землі української людини.

Панна Надія Ощей говорила по-англійськи про зберігання звичаїв країни походження еміґрантів, щоб кожний міг заховати своє індивідуальне обличчя і не розплинувся в безликій масі як ще один експонат масової продукції.

З окремими промовами і привітами виступили о. д-р М. Войнар, о. Т. Данусяр, о. Ст. Кіржецький, п. Богдан Скасків від УККА, д-р Юрій Старосольський від Об'єднання Українців міста Вашингтону, пані Г. Варварів від Жіночої Секції при цьому ж Об'єднанні, д-р Б. Залуцький від Провидіння, інж. В. Маєвський від ООЧСУ, п. О. Зенюк від комбатантів. Промовці висловлювали радість з приводу цієї імпрези, згадували про минулі роки Вашингтонської громади, про дальші перспективи культурного й громадського життя, про потребу об'єднання й спільних виступів всіх політичних чи релігійних груп для загального добра.

Багато труду при влаштуванні цієї милої імпрези вклали крім названих вище пань, Р. Сьокало і М. Скасків, пані: М. Варіс, В. Бачинська, С. Дячок, З. Кульчицька, С. Кушнір, С. Малиновська, М. Залуцька, Е. Процінська і Т. Царик.

Настроєві наші колядки, проспівані спільно, об'єднували дійсно в одну велику родину людей з різних кінців Батьківщини, людей різного віку й соціяльного походження, старих і новоприбулих як теж і тих, які вже тут народилися, але все ще тужать і відчувають потребу цього, що найцінніше — тепла і радости українського Різдва.

Присутній на цій імпрезі о. д-р М. Войнар поділився по закінченні Просфори своїми враженнями з Другого Ватиканського Собору та відповідав на численні запити, подаючи різні епізоди й факти з своєї участи в цій історичній події.

Н. Н.

● В Танґаньїці в Африці арештовано коло 200 осіб, здебільша вояків, за військовий бунт, що стався там в минулому місяці. В цьому тижні засідатимуть там міністри закордонних і військових справ 29-ох африканських країн для розгляду небезпеки, що грозить від таких військових бунтів.

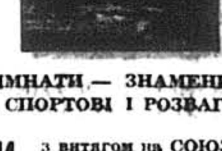
● Голова Торговельної Палати ЗДА Едвін П. Нейлен атакує президента Джансона за його „війну проти убозтва" і каже, що ота щедрість Президента має коштувати державну скарбницю більйона долярів, призначена на те, щоб придбати Джансонові і демократам якнайбільше голосів в цьогорічних виборах.

АПЛІКАЦІЯ НА ПРИЙНЯТТЯ
— на —
КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
на Союзівці,
КЕРГОНКСОН, Ню Йорк,
від 9-го СЕРПНЯ 1964 року

Ім'я і прізвище: ....
Адреса: ....
Вік: .... Член УНСоюзу, Відд.: ....
Знання української мови:
СЛАБЕ ☐ ЗАДОВІЛЬНЕ ☐ ДОБРЕ ☐
Залучую на рахунок оплати $ ....
(Повна оплата курсів — $120.00. Половину належности треба вплатити із аплікацією).
Аплікації висилати на адресу:
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION ESTATE
Kerhonkson, New York

НЕМА ТО ЯК НА СОЮЗІВЦІ ЗИМОЮ!

СОЮЗІВКА ВІДКРИТА ЦІЛИЙ РІК

КОРИСТАЙТЕ З ВІДПОЧИНКУ ТЕПЕР ПО ЗНИЖЕНИХ ЦІНАХ

ГАРНІ, ВИГІДНІ, ОГРІВАНІ КІМНАТИ — ЗНАМЕНИТА КУХНЯ — ЧУДОВА ГІРСЬКА ПРИРОДА — СПОРТОВІ І РОЗВАГОВІ УДОГІДНЕННЯ.

ЛЕЩЕТАРСЬКІ З'ЇЗДИ з витягом на СОЮЗІВЦІ та близько два лещетарські центри Каталія в Елленвілі і Міневаска, Кергонксон

UKRAINIAN NATIONAL ASS'N ESTATE
Kerhonkson, N. Y. — Telephone 5641

Name ....
Address ....
Enclosed is reservation deposit $............ for .... persons.
1. .... 2. ....
3. .... 4. ....
Date of arrival .... Time ....
for .... weeks.

КОЛИ ПОДОРОЖУЄТЕ:
● АВТОМ власним або чужим
● АВТОБУСОМ
● ПОЇЗДОМ
● ЛІТАКОМ чи
● КОРАБЛЕМ
всюди і завжди хоронить Вас
акцидентова грамота
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

ВАШІЙ ДИТИНІ, ВАШОМУ ПРИЯТЕЛЕВІ І ВАМ САМИМ
найцінніший подарунок
UKRAINE: A Concise Encyclopaedia
Англомовна Енциклопедія Українознавства
під головною редакцією
проф. д-ра Вол. КУБІЙОВИЧА
ЯКА ТІЛЬКИЩО ПОЯВИЛАСЯ В ЛЮКСУСОВОМУ ВИДАННІ УНІВЕРСИТЕТУ В ТОРОНТІ
КНИГА МАЄ 1,215 СТОРІНОК ДРУКУ ТА ПОНАД 600 ІЛЮСТРАЦІЙ, В ЦЬОМУ Й КОЛЬОРОВІ ТАБЛИЦІ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА.
У цій книзі надруковані наукові, джерельні матеріяли в головних розділах:
■ ЗАГАЛЬНІ ІНФОРМАЦІЇ
■ ФІЗИЧНА ГЕОГРАФІЯ й ПРИРОДА УКРАЇНИ
■ ЛЮДНІСТЬ УКРАЇНИ
■ ЕТНОГРАФІЯ
■ МОВА
■ ІСТОРІЯ
■ КУЛЬТУРА
■ ЛІТЕРАТУРА
Ціна цієї великої книги буття Українського Народу тільки $37.50
З УВАГИ НА ОБМЕЖЕНИЙ ТИРАЖ КНИЖКИ, ТІЛЬКИ НЕГАЙНЕ ЗАМОВЛЕННЯ МОЖЕ ЗАПЕВНИТИ ЇЇ ДОСТАВУ.
Замовлення, разом з належністю, приймає Головна Канцелярія УНСоюзу.

To: UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.
81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303. U.S.A.
I hereby order the first volume of Ukraine: A Concise Encyclopaedia published by the University of Toronto Press.
Enclosed is (a check, money order) for $............
Please send the copy to the following address:
Name ....
No. .... Street ....
City .... State ....

Вісті із Школи Українознавства Т-ва „Рідна Школа" у Дітройті — схід

На першій лінії фронту.

Школа Українознавства в Дітройті — схід, обсягом своєї діяльности та якістю виховно - навчальної праці, зайняла першу лінію фронту боротьби за душу української молоді. Політично й віровизнанево різнобарвна дітройтська громадськість однозгідна в цьому, що без Школи Українознавства не можливе здійснення нашої виховної мети, збереження молодого покоління для культури й потреб поневоленої Батьківщини.

Хоч приходиться мати до діла з великими труднощами, все ж таки широкі круги батьків впевнені в цьому, що наша наполегливість та співпраця допоміжних факторів вирішить бій у нашу користь.

Але вже тепер можна занотувати відрадні явища, які підбадьорююче впливають на батьків та виховників. Взяти хоча б, так для прикладу, товариства університетської молоді, або Пласт і СУМ. Всюди там провідну ролю виконують випускники Школи Українознавства, учні нашої школи під оглядом знання української мови стоять на 1-му місці у параф. цілоденній школі; вони є теж учнями Українського Музичного Інституту. Бувші учні Школи Українознавства є членами хору „Трембіта", мистецького ансамблю п. Потапенка при СУМ-і, або драматичної студії, що її ще недавно провадив пок. З. Тарнавський.

Ці та подібні факти говорять самі за себе.

Та все це нас не задовольняє. Наш плян — приєднати для Школи Українознавства усіх, і то абсолютно всіх дітей у шкільному віці. Загальні збори Батьківського Комітету постановили створити окрему комісію, завданням якої буде відвідати кожну українську хату, де живуть діти шкільного віку, щоб відповідно вплинути на менш свідомих батьків. Відома прихильність великих опікунів молоді, всч. о. ігумена Лотоцького, пароха кат. церкви та всч. о. прот. Биковця, пароха православної церкви, багато нам в цьому допоможуть.

Визначну ролю повинні відограти політичні, професійні, жіночі та допомогові організації. На відтинку українознавчого шкільництва вони здебільша ограничуються до декляративного становища.

Чому не заміняти теоретичних дискусій, нарад, чи опитування різних кругів про виховні справи, реальними чинами: подвоїти число учнів нашої школи та вплатити шкільний податок у формі стипендії для незаможних учнів (одна стипендія — $40 на рік)?

Виразна лінія поділу розмежовує наші товариства на дві частини: на таку, що приймає участь у бою за душу української молоді, і таку, що з опортуністичних мотивів утікає від нього.

Гадаємо, що управи поодиноких товариств повинні уважно призадуматися, до якої із цих двох категорій їм належати.

Щоб багато не теоретизувати, ми наведемо свідчення одного із батьків. П. Ярослав Дужий був учасником конвенції „Ліґи Українців - Католиків" у жовтні ц. р. у Балтиморі, Мериленд.

Наради з'їзду відбувалися в чужій мові. Такою самою мовою була проведена молитва душпастирем, духовним опікуном Ліґи. Ця подія поділала дуже пригноблююче, коли зважити, що якраз тепер на вселенському соборі в Римі є проєкт впровадити в церкві вживання своєї рідної мови.

Яка причина такого стану?

Бо не було, як пише автор листа, школи українознавства, яка навчила б їх не тільки рідної мови, але, що найважніше, передала б довговікові традиції предків і яка виховала б в пошані до самих себе та в глибокому відчуванні своєї рівновартости в зустрічі з населенням цього континенту.

Кінчається лист запитанням: „Чи ми, як батьки й українці є на висоті завдання?"

Не знаємо, чи батьки є на висоті свого завдання. Але, що Школа Українознавства у Дітройті — Схід стоїть на висоті свого завдання, то ми батьки не маємо щодо цього найменшого сумніву.

Отець прот. Ол. Биковець, у слові до батьків на останніх Загальних Зборах Батьківського Комітету, відмітив, що найвартніша прикмета нашої школи — це її виховно-ідеологічні позиції українського соборництва.

Діти католиків, православних, галичан, наддніпрянців, або коротко кажучи, діти батьків чи не з усіх областей поневоленої Батьківщини, виховуються разом в українському дусі.

Це дуже цінне зауваження. Воно зобов'язує нас усіх до збільшення зусиль і праці для добра школи.

Загальні Збори Батьківського Комітету.

На Загальних Зборах, 19-го листопада 1963 р. вибрано на голову нової управи інж. Евгена Турянського. Будучи членом попередньої управи, він виявився як енерґійний та совісний рідношкільний діяч. Бажаємо йому багато успіхів на відповідальному пості.

Зборами проводила президія в складі: д-р Конюх — голова, Я. Дужий секретар.

Звіт з діяльности цілої управи склав уступаючий голова інж. Я. Дуб. У діловім році управа відбула 9 засідань. Надруковано й розповсюджено 3,860 різних запрошень та програмок.

Влаштовано „Ялинку" (разом з Рідною Школою і костюмовий баль, Шевченківське Свято і Свято Матері, получене з виставою „Білосніжки". Про всі ці імпрези появилися широкі звідомлення у нашому Бюлетені і на сторінках різних часописів.

Фінансовий звіт замикається сальдом з 9-го листопада 1963 1,228.98 долярів. Справу заборгування за навчання деяких батьків залишено до полагодження наступній управі. Кожної суботи під час навчання, скарбник, або його заступник, приймали вплати за навчання.

Інформативна референтура видала 3 числа Бюлетеню в накладі 750 примірників і помістила у часописах „Свобода", „Українська Міш. Газета" і „Вільне Слово" 20 різних статтей та дописів.

Придбане майно, як декорації, прожектор та інші речі, були під дбайливою опікою господарського референта.

Батьківський Комітет, разом з Рідною Школою, учителями та учнями зорганізували коляду. Управа (зокрема заст. голови) перевела розповсюдження по всіх клясах школи одержані від Шкільної Ради УКК шкільні книжки. Виготовлено грамоти і закуплено книжкові нагороди для відбутого 25-го травня та 1-го червня 1963 Конкурсу Мистецького Читання.

Голова й заст. голови, разом з двома представниками учительського збору репрезентували Школу Українознавства на Рідношкільному З'їзді в квітні 1963 у Клівленді.

Після звіту голови, забрав слово директор д-р Б. Лончина.

У широкій дискусії над звітами забирали слово: прот. О. Биковець, Я. Дужий, професори І. Кучер і інж. Ніщеменко, д-р Слюсарчук, О. Сливинський, д-р Конюх, інж. Д. Березовський, О. Кушнір.

Внесок контрольної комісії, відчитаний п. О. Кушніром про уділення абсолюторії з признанням за працю уступаючої управи, зальні збори прийняли одноголосно.

Загальні збори обрали нову управу, що її намітила номінаційна комісія під проводом о. прот. Биковця. Її склад такий: інж. Е. Турянський — голова, П. Скипакевич — заступник голови та імпрезовий реф., В. Гнатюк та Л. Броніковська — скарбники, І. Демків — господар, О. Сливинський та О. Гриньків — пресреференти, В. Патерин — імпрезовий референт, інж. Я. Дуб — організ. референт і С. Строїч — член управи.

Для виконування обов'язків секретаря і фінансового референта новообрана управа на першому засіданні кооптувала Ніну Черняк і К. Івасюка. До контрольної комісії увійшли: мґр І. Долинюк, інж. Д. Березовський і О. Кушнір.

Ухвалено важливі рішення. Важніші з них — це створення комісії, завданням якої буде приєднати всіх дітей, що досі ще не є нашими учнями; поширення персонального складу деяких референтур; скликування зборів батьків для наладнання співпраці і обговорювання навчальних та виховних проблем, тощо.

Учительська конференція.

Цілоденна учительська конференція нашої школи відбулася 30 листопада 1963. На передполудневій сесії обговорено справи, зв'язані з виховною і навчальною працею школи, як бібліотека, лектури, домашні завдання, шкільні імпрези, вивідні конференції, тощо.

По полудні були доповіді. Д-р Б. Лончина доповідав на тему: „Як зацікавити учнів українознавством". Другу доповідь на цю саму тему читав проф. П. Гайда. Інж. К. Ніщеменко говорив про ролю батьків у національному вихованні.

Зміст доповідей можна звести до наступних головних думок: 1. Виховники (батьки, учителі) мають до діла з учнями, на яких постійно впливає чуже довкілля, як школа, лектура, кіно, телевізія, спорт і т. п. 2. Вихідною нашою позицією є факт, що ми і наші учні є членами української нації з тутешньою (амер.) державною приналежністю. 3. Школа Українознавства має виховати молодь у пошані до української мови, навчити читати та писати й тим зв'язати учнів з українською громадою в Америці, а через неї, з Україною. У процесі навчання українознавства зростає любов, яка пов'язує учнів органічно з нашою Батьківщиною й її культурою. 4. Виховуючи у глибокому відчуванні самопошани й рівновартости в зустрічі з тутешнім довкіллям, завданням школи є вирощувати так дуже потрібні нам індивідуальності.5. Виконання наміченого пляну виховання і навчання вимагає повної співпраці школи та батьків. Тому саме треба відбувати рідношкільні збори (віча) батьків і ширшого громадянства.

Після доповідей була широка й ділова дискусія. Конференцію проводив д-р В. Лончина. Були приявні теж представники Батьківського Комітету.

О. С.

Українська хроніка

● Роман Рудницький мав великий успіх, граючи сольо у „Концерті ч. 1. Оп. 23" Чайковського з великою фільгармонічною оркестрою на концерті у своєму „рідному" місті Томс Ривері, Н. Дж., 8-го ц. м. Після тієї точки він мусів, під тиском оплесків, відіграти ще три наддатки, між ними „Український танок" Антона Рудницького. Згадана оркестра відіграла на тому концерті також „Балетну суїту" Антона Рудницького. Після концерту відбулося в місцевому готелі у честь Романа Рудницького прийняття на коло 200 осіб, між якими був посадник міста.

● Марія Гарасовська - Дачишин з Шикаґо матиме свою 4-ту індивідуальну та першу в Ню Йорку мистецьку виставку своїх образів в ґалерії Дункан при 215 — 82 вул., від 17 до 28 березня ц. р. У тій виставці будуть здебільша краєвиди з стейту Колорадо, композиція „Гуцульщина", квіти і портрети. Пані Гарасовська - Дачишин привезла з недавньої своєї подорожі в Европу збірку своїх образів з Зах. Лемківщини, але вони здебільша розпродані.

З Літературно - Мистецького клюбу в Ню Йорку повідомляють, що в п'ятницю дня 14 лютого ц. р. в рамцях щотижневих вечорів ЛМКлюбу відбудеться обговорення виставки малярів Богдана Титли і Ярослава Вижницького. Участь в обговоренні беруть: Любомир Кузьма, Володимир Ласовський і Антін Малюца. Початок о год. 8-ій веч.

ПОДАТКОВИЙ ЗВОРОТ МОЖНА ДІСТАВАТИ ДЕРЖАВНИМИ ОЩАДНОСТЕВИМИ БОНДАМИ

Нюарк, Н. Дж. — Податковий Уряд пригадує, що можна діставати податковий зворот не готівкою, тільки державними ощадностевими бондами. Хто собі цього бажає, повинен це зазначити на тих податкових звітах, які виповняться на те, щоб дістати зворот за надплачені федеральні податки.

ЗАКЛИК ДО УКРАЇНЦІВ МІСТА НЮ ЙОРКУ!

Комітет Об'єднаних Американсько-Українських Організацій м. Ню Йорку — Відділ УККА, йдучи за закликом Екзекутиви УККА з дня 22 січня 1964 року, на своєму засіданні в дні 6 лютого 1964 року, однодушно постановив:

1. Всеціло піддержати акцію УККА відносно приспішення збірки на Народний Фонд та достосування висоти вплат на УНФ до спроможности, як організацій так одиниць згл. родин;

2. Скласти річну членську вкладку до УНФ від Об'єднаного Комітету у підвищеній висоті $100.00;

3. Звернутися зі закликом до всіх місцевих Організацій, щоб вони негайно, на всякий випадок не пізніше кінця лютого ц. р. вплатили свою членську вкладку до Народного Фонду відповідно до своєї фінансової спроможности у висоті від $25.00 до $100.00;

4. Звернутися із закликом до всіх свідомих українських громадян м. Ню Йорку й околиці, щоб вони виконали свій національний обов'язок і вплатили свій національний даток до Народного Фонду за поточний рік не пізніше, як до кінця лютого ц. р., відповідно до своєї матеріяльної спроможности. Збільшені завдання і витрати УККА вимагають підвищення наших дотеперішніх вплат на Народний Фонд.

Національний даток можна складати кожного дня:

в Домівці Об'єднаного Комітету при 142 Друга Аве. (УНДім) від год. 6-8 веч.;

в „Самопоміч", 98 Друга Аве. в часі її урядування;

в крамниці „Арка", 48 Е. 7 вул. (коло 2-ої Аве.) в усі дні, включно до неділь, до полудня.

Громадяни! Даймо змогу УККА продовжувати, скріплювати і поширювати свою важливу працю, без журби за фонди. Виконаймо свою національну повинність до кінця місяця лютого 1964 року.

КОМІТЕТ

Українська Вільна Академія Наук у США

ПЛЕНАРНА КОНФЕРЕНЦІЯ

— присвячена —

70-ЛІТТЮ УКРАЇНСЬКОГО ЩОДЕННИКА „СВОБОДА"

ДОПОВІДІ:

Іван КОРОВИЦЬКИЙ — „Український щоденник „Свобода" (1893 — 1963).

Антін ДРАҐАН — „Свобода" та її завдання.

Богдан КРАВЦІВ — „Свобода" і українська література.

Семен ДЕМИДЧУК — „Свобода" і українська іміґрація.

Конференція відбудеться

в НЕДІЛЮ, 16-го ЛЮТОГО 1964 року о 7-ій годині веч.

в БУДИНКУ АКАДЕМІЇ

206 Вест 100-та вул., Ню Йорк, Н. Й.

ВХІД ВІЛЬНИЙ. УПРАВА АКАДЕМІЇ

ПЕРШИЙ РАЗ У НЮ ЙОРКУ

четверта самостійна

МАЛЯРСЬКА ВИСТАВКА МАРІЇ ГАРАСОВСЬКОЇ-ДАЧИШИН

із ШИКАҐО

— відбудеться —

у днях 17–28 березня 1964 р.

у великій американській ґалерії

LIGOA DUNCAN

при 215 East 82nd Street — New York 28, N.Y.

КРАЙОВА ПЛАСТОВА СТАРШИНА В ЗДА

КРАЙОВА ТАБОРОВА КОМІСІЯ

ЛІСОВА ШКОЛА

Курені УПС та УСП „Лісові Чорти" відкривають за дозволом Крайової Пластової Старшини в ЗДА

інтензивний курс для вишколу проводів таборових юнаків

під назвою „ЛІСОВА ШКОЛА"

Курс складається зі заочного кореспонденційного вишколу та з двотижневого табору з цікавим та дуже практичним вишколом.

ТАБІР ТРИВАТИМЕ

від 28-го ЧЕРВНЯ до 11-го ЛИПНЯ 1964 року

і відбудеться

в горах КЕТСКІЛ в околиці ГАНТЕРУ, Н. Й.

Зголошення старших пластунів та юнаків з покінченим 16-им роком життя та щонайменше з 2-ою пл. пробою слати до 15-го березня ц. р. разом з особистими даними (ім'я, прізвище, адреса, вік, пл. ступінь) через кошових на адресу: КПС — ПЛАСТ Інк., 140 Секонд Аве., Ню Йорк 3, Н. Й.

Головна Управа

Т-ва Українських Інженерів Америки

повідомляє, що

дня 15-го лютого 1964 року

— відбудуться —

XVI ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

на котрі запрошує всіх Членів нашого Товариства.

Збори відбудуться

в УКРАЇНСЬКІМ ІНСТИТУТІ АМЕРИКИ

при 2 Іст 79-та вул. — Ню Йорк, Н. Й.

о годині 1-ій по полудні.

інж. М. ШУЛЬ, голова — інж. І. МОКРІВСЬКИЙ, секретар

НАЙЩИРІШУ ПОДЯКУ

складаємо Високопреподобному о. В. Метулинському, п. І. Китастому, п. Омельченку, всім хористам Церкви св. Покрови в Дітройті, п. директорові похоронного заведення А. Градовському, а зокрема сестрицтву церкви св. Покрови за поминальний обід.

Щиросердечну подяку складаємо усім, які взяли участь у похоронах, всім, що склали жертви на Служби Божі, тим які склали квіти та відвідали Покійного нашого Найдорожчого

МУЖА, БАТЬКА та ДІДУСЯ

бл. п. Володимира Ґіжака

який упокоївся в Бозі 7-го січня 1964 року. Похорони відбулися дня 10-го січня 1964 р. на Воодмір кладовищі в Дітройті.

В глибокому смутку і прибиті горем:

ЯРОСЛАВА ҐІЖАК — дружина
НАДІЯ — дочка
ІГОР — син
АНТІН — зять
НАДІЯ — невістка
НАТАЛІЯ, АДРІЯН, ОРЕСТ, МИРОН, НАДІЯ І КАТРУСЯ — внуки
МАРІЯ І ФЕДІР СЛУЧАКИ — свати
та сестри — ПОСИФА І ЕМІЛІЯ в Краю

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшла у Вічність в Шикаґо, дня 31-го грудня 1963 року наша Найдорожча

МАМУНЯ І БАБУНЯ

бл. п. Ярослава з Шенкіриків ДОРОЦЬКА

вдова по начальникові Уряду скарбового і Посадникові міста Городенки за Української Влади.

Похорон відбувся 4-го січня 1964 року в Шикаґо.

Наша щиросердечна подяка Всечесному о. деканові Федорові Білецькому за відправлення Панахид, Похорону та прощальні слова присвячені пам'яті Дорогої Покійниці. Хорові Т-ва „Боян" та його дириґентові п. проф. І. Трухлому за спів на Панахиді.

З глибини наших сердець щиродякуємо усім тим Дорогим нашим Приятелям і Знайомим, що у хвилинах нашого горя поспішили нам із поміччю і словами потіхи.

Дякуємо Т-ву Український Золотий Хрест і Т-ву „Нова Сцена" та Вам усі Дорогі, що прислали чудові квіти на свіжу могилу і тим що вшанували пам'ять нашої Мами, датками на благородні цілі.

Нехай Всевишній нагородить усіх за те Своєю Десницею!

ЕМІЛІЯ і інж. ПЕТРО КУЛИК — донька і зять та осиротіла Родина в Краю

Увага! НЮ ЙОРК і ОКОЛИЦЯ! Увага!

В п'ятницю, 14-го лютого 1964 року

в год. 7:30 вечером

в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ДОМІ

140-142 Друга Еве. (між 8 і 9 вул.) в Ню Йорку

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Окружного Комітету Відділів УНСоюзу

міста НЮ ЙОРКУ й ОКОЛИЦІ

до участи в яких запрошені Урядовці, Представники та конвенційні Делеґати наступних Відділів:

4, 5, 6, 8, 19, 46, 66, 69, 117, 129, 130, 158, 160, 184, 194, 198, 200, 203, 204, 210, 211, 256, 267, 293, 310, 325, 327, 361, 389, 393, 433, 435, 450, 455, 457, 485, 489.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Звіти з діяльности Окружної Управи, зокрема підсумки членської кампанії присвяченої 70-річчю „Свободи".
2. Звіт Контрольної Комісії і уділення абсолюторії Окружній Управі.
3. Вибір Окружної Управи і Контрольної Комісії.
4. Остаточні приготування до святочного відмічення 70-річчя УНСоюзу в Карнеґі Гол 22-го лютого ц. р.
5. Розділення між Відділи ювілейної квоти нових членів, призначеної для Округи і намічення пляну діяльности Округи.

Закликаємо всі без винятку Відділи, їх уряди, конвенційних Делеґатів і всіх активних союзовців, взяти обов'язкову участь у цих Зборах. Це також, зокрема, відноситься до тих нечисленних Відділів і Делеґатів, які не брали участи в минулому році в зборах Округи. В Зборах візьмуть участь члени Екзекутиви УНСоюзу.

За Управу Окружного Комітету:

І. ФЛИС, голова — В. НИКИФОРУК, секретар

У 70-річчя Українського Народного Союзу

ОКРУЖНІ КОМІТЕТИ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ МЕТРОПОЛІЇ НЮ ЙОРКУ І НЮ ДЖЕРЗІ

З РАДІСТЮ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ 70-РІЧЧЯ ЗАСНУВАННЯ „УКРАЇНСЬКОЇ ЗАМОРСЬКОЇ ТВЕРДИНІ" —

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ,

ЯКЕ ПРИПАДАЄ В „ДЕНЬ БАТЬКА НАШОЇ КРАЇНИ" ЮРІЯ ВАШИНҐТОНА,

буде влаштований в той сам день

ЮВІЛЕЙНИЙ КОНЦЕРТ

Святочну промову виголосить

Дост. Джан А. Ґроновскі

Головний Поштмайстер ЗДА

В СУБОТУ, 22 ЛЮТОГО 1964

У ВЕЛИКІЙ ЗАЛІ

КАРНЕҐІ ГОЛЛ

при 59-ій вулиці і 7-ій Евеню

Початок ТОЧНО о год. 2:00 по пол.

БІЛЕТИ ВСТУПУ в ціні від $5.50 до $2.50 можна набути: ARKA — 48 East 7th Street, N.Y.C., EKO — 145 2nd Avenue, N.Y.C., SURMA — 11 East 7th Street, N.Y.C., J. Flis — 98 2nd Ave., N.Y.C., W. Chupa — 240 East 6th Street, N.Y.C., DNIPRO — 698 Sanford Avenue, Newark, N. J., та в адміністрації „Свободи".

У ПРОГРАМІ ЯКОГО БУДЕ ВІДСПІВАНА ВПЕРШЕ НА СЦЕНІ ОПЕРА ПАВЛА ПЕЧЕНІГИ-УГЛИЦЬКОГО

„ВІДЬМА"

в супроводі

- ПОВНОЇ СИМФОНІЧНОЇ ОРКЕСТРИ,
- ХОРУ „ДУМКА"
- БАЛЕТНОГО АНСАМБЛЮ під проводом Вадима СУЛИМИ

СОЛЬОВІ ПАРТІЇ СПІВАЮТЬ ОПЕРОВІ СПІВАКИ:

Марта КОКОЛЬСЬКА	І. ЗАМЯТИН
Лев РЕЙНАРОВИЧ	Марія БОДНАР
Ганна ШЕРЕЙ	А. ДОБРЯНСЬКИЙ
М. РИБІЦЬКИЙ	І. САМОКИШИН
Марія ЛИСОГІР	Е. КАМІНСЬКИЙ
І. ГОШ	Р. ОСАДЧУК

Дириґент Іван ЗАДОРОЖНИЙ

Асистент: проф. А. ВЕРНИК

Конферансьє: Ігор ШУГАН

Автор конферансу: Леонід ПОЛТАВА

Лібретто опери написав Степан Чарнецький, на підставі повісти Є. Гребінки „Олексій Попович" з козацького життя українського народу в 17-му сторіччі.

ПРАЦЯ

ПОТРІБНО
НА ПОСТІЙНУ ПРАЦЮ
ЧЕРЕЗ ЦІЛИЙ РІК
НА СОЮЗІВЦІ
КУХАРЯ
Зголошуватись:
UKRAINIAN NATIONAL
ASS'N ESTATE
KERHONKSON, N. Y.
Tel.: Kerhonkson 5641

MALE & FEMALE

ОПЕРЕЙТОРИ -КИ
Досвід при жіночих жакетах, шкіряних плащах і замшу. Постійна праця, приємні умовини праці.
MELLIN LEATHER, Inc.
151 W. 28 St. N.Y.C.
(9th Fl.) LW 4-0495

РОЗШУКИ ПРАЦІ

КОЛИШНЯ УЧИТЕЛЬКА,
СЕРЕДНІХ РОКІВ, ШУКАЄ
ПРАЦІ ПРИ РОДИНІ.
ВІД ЗАРАЗ.
Телефонувати вечером
HI 1-8695

BUSINESS OPPORTUNITY

HERO DRIVE-IN
Свіжо відновлено. Готове до провадження. Влаштоване на скору й економічну обслугу. Великий дохід. Ідеаль. для спільників, доск. купно, огляньте, ціна на скорий продаж, спішіть.
Телефон власника
OL 6-8400 — 9-5 P.M.

КВІТЯРНЯ — WEST BRONX
Засн. 1933 р. 8 р. ліз, пов. влаштування, д. бизнес, ідеал. для подружжя чи спільників, мусить продати з уваги на вік, огляньте, щоб оцінити. $17.500. -- $5,000 готівки, спец. ціна, якщо за готівку. Власник — KI 3-3753

НА ПРОДАЖ
ФУТРЯНА КРАМНИЦЯ
І БУДИНОК
з 2-ма апарт. 3-4 кімнати, один 4 кім. апарт. для купця. Бизнес понад 30 р. Доск. купно, огляньте. Ціна на скорий продаж
Тел. власника HA 9-0140

FABRIC & DRAPERY SHOP
Зростаюча околиця в Бруклині. Доск. розвій, д. дохід, д. просперуючий бизнес. Влаштування, новості + взори, доск. купно. Огляньте, ціна на скорий продаж. Тел. власника — 9-5 P.M. WA 5-3522, після 7 год. веч.
HI 4-3634

ПОТРІБНО СПІЛЬНИКА
Механіка до фабрики орнаментальних залізних виробів, низ. рент, доск. нагода для відповідного. Поміркована ціна.
Тел. ранком HY 8-6213
Тел. веч. DI 6-0612

Пошукується
СПІЛЬНИКА з КАПІТАЛОМ
до поширення доб. постав. автового бизнесу, льокуванні ужитих авт. Це досконала нагода для відповідного. Поміркована. Спішіть. Телефонуйте тепер
LOUIS ARONAL — TI 2-8898

У гостях добре,
дома ліпше
Історичне оповідання
ЦІНА — 85¢
"SVOBODA"
81-83 Grand Street
JERSEY CITY, N. J. 07303

З ЖИТТЯ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМ. ШЕВЧЕНКА

ДОПОВІДЬ ПРОФ. Д-РА Б. ГНАТЮКА

Перед численною авдиторією відбулася в Українському Інституті Америки в Ню Йорку Наукова Конференція Математично-Природописно-Лікарської Секції НТШ, на якій д-р Богдан Гнатюк, професор аеронавтики і астронавтики Дрексел Інституту Технології, виголосив доповідь на тему „Ядрово-термічні і ядрово-електричні, реактивні системи та їх застосування у міжплянетарних летах".

З рамени МПЛСекції, відкрив Конференцію проф. д-р В. Калина, вказуючи на актуальну тематику доповіді, що подає нові досягнення техніки в ділянці астронавтики та споріднених наук. Проф. Гнатюк подав у своїй доповіді нові системи витворювання енергії як рушійної сили для ракет. Проєктовані міжплянетарні чи навіть міжзоряні лети вимагають незвичайно великої витрати енергії, якої не давали уживані раніше ракетні мотори з пливким чи твердим пальним. Витворювана там енергія була обмежена хемічною побудовою самого пального. Тому то науковці почали шукати нової погінної сили відштовху ракет, а нею саме є — ядрова енергія. Як реактивну силу застосовується, отже, тепер ядрово-термічну та ядрово-електричну енергію.

Засадничими частинами ядрово-термічного ракетного мотору є: реактор, де огрівається реактивна матерія до високої температури, турбо-помпа, суплова цівка і контрольна система. Реактивну матерію (водень) помпується зі збірника до суплової цівки. Водень (-420° Ф.) охолоджує суплову цівку, а дальше і рефлектор реактора. Рефлектор — це є частина реактора, що задержує невтрони, які є головним чинником розщеплення атомів в ядровому процесі. В перепливі через ядро реактора, входить водень в контакт з елементами палива (ураном). Невтрони викликують розщеплення ядра урану, при чому витворюється велика кількість теплової енергії. Ця енергія переноситься до водня, що перепливає через ядро реактора. Водень огрівається в реакторі і як газ переходить з черги через суплову цівку та витворює реактивну силу відштовху. В цій системі витворювання енергії вжито водня, бо він дає великий специфічний імпульс, а тим самим велику силу відштовху на кожний фунт реактивної матерії, що перепливає через суплову цівку на секунду. Цей імпульс є на 2-3 разів більший чим в моторах з плинним чи твердим паливом. Тим самим можна вжити в ракеті більший ужиточний тягар та виконувати нею довші лети. І так напр. ракета, з мотором хемічного спалювання, вислана на плянету Марса, мусіла б важити 10 мільйонів фунтів для виконання цього лету, ракета з ядровим мотором — важила б „тільки" коло 1 мільйона фунтів.

З підставових проблем є справа температури реактивної матерії. Є вона обмежена до 4 — 6 тисяч ступнів Фаренгайта, з уваги на конечність збереження витривалости матеріялів, з яких є побудований сам реактор. Тим самим є обмежена також і реактивна сила відштовху. Іншою проблемою є радіяція великого скупчення невтронів, а саме лучів ґамма, які огрівають цілу структуряльну будову в околиці реактора. Ці частини мусять бути штучно холоджені, для збереження їх витривалости. Дальшою проблемою є контроля самого реактора і координація цієї контролі з контролею перепливу водня. Щоби уникнути надвижки енергії в реакторі, яка спричинює багато клопотів конструкторам цих моторів, треба реактор додатково охолоджувати такою системою, яка викидала б цю шкідливу надвижку в простір. Найкращою розв'язкою був би плинний або газовий реактор, де реакція розщеплювання відбувалася б в середині реактивної матерії, при значно вищих температурах. Та перші спроби виказали, що є це тяжко розв'язати, маючи на увазі тягар та економію урану.

Другою системою витворювання енергії як рушійної сили для ракет є ядрово-електрична система, в якій стосується три роди електричного поштовху: а) при помочі огрівання реактивної матерії електричною дугою, що витворюється між двома електродами. Плязма, що постає з реактивної матерії в часі перепливу є електрично невтральна, маючи електрично зрушені частинки як позитивні йони і неґативні електрони. В цій системі тільки 15-20% електричної енергії перемінюється в кінетичну. Зате велика частина електричної енергії є втрачена в перепливі через електроди та через радіяцію і проникання до стінок реактивної камери. б) Другий рід електричного поштовху постає через електростатичне приспішення позитивно заряджених йонів. Іншими словами: витворені йони є приспішені електростатичною площиною високої напруги (більш 10 тисяч вольтів) осягаючи при тому дуже великі скорості понад 1 міл. футів (сек.). А це залежить від напруги і атомової ваги йонів. Осягається тут імпульс понад 60 тис. сек. в) Третій рід електричного поштовху — це магнето-плязма. Прискорення плязми можна осягнути, змінюючи або замикаючи магнетичні поля і через акцію між електричною струєю та стабільною магнетичною площиною.

Всі ці три ядрово-електричні системи вимагають багато електричної енергії, зате витворюваний тут імпульс є на 15-150 разів більший чим при попередніх системах. На жаль, ядровий реактор потребує і тут радіятора, щоб надвижку тепла викидати в простір. До ядрово-електричної системи належать такі головні частини: ядровий реактор — як джерело сили, турбіни, помпи, ґенератор — для перетворювання енергії, радіятор, реактивна матерія і системи для її постачання і вкінці комора реактивного сопла (дуга, йони, магнето-плязма). Всі ці три електричні системи є ще в стадії досліджень. Ідеться тут головно про сконструйовання ядрового реактора малої ваги.

Ця незвичайно цікава доповідь, що її Наукове Товариство ім. Шевченка (Математично-Природописно-Лікарська Секція) влаштувало на відкриття сезону Наукових Конференцій, була ілюстрована на екрані великою кількістю малюнків, таблиць, взорів, схем і типів моторів і діяграм, та викликала живу дискусію серед слухачів.

Р. Кобринський

НОВА КНИЖКА про М. ШАШКЕВИЧА,
РАЗОМ ІЗ ВСІМА ЙОГО ТВОРАМИ
ШАНУВАТИ о. М. ШАШКЕВИЧА, ЦЕ ЗНАЧИТЬ ПІЗНАТИ ЙОГО ПРАЦЮ І ЙОГО ТВОРИ. ЦЕ ЗМОЖЕТЕ ЗРОБИТИ, КОЛИ ПРОЧИТАЄТЕ НОВУ КНИЖКУ, ЯКУ ВИДАЛА „СВОБОДА" ПІД ЗАГ.
МАРКІЯН ШАШКЕВИЧ
Біографія і характеристика творчости з усіми оригінальними творами поета.
Д-р ЛУКА ЛУЦІВ
Прикрашує цю книжку гарна кольорова обкладинка роботи Т. Шумиловича. В тексті є 6 ілюстрацій.
Ціна книжки — $2.00
Замовлення і належність (тільки чеками або поштовими переказами) слати на адресу:
SVOBODA
P. O. Box 346 — Jersey City 3, N.J.

ЗМІНА АДРЕСИ
До Адміністрації „СВОБОДИ"
81-83 Grand Street
(P. O. Box 346)
JERSEY CITY, N. J. 07303
Долучую 10 центів — прошу змінити мою адресу.
Моя СТАРА АДРЕСА була:
ЧИСЛО ВІДДІЛУ (якщо член УНС) ....
Ім'я і прізвище: ....
Адреса: ....
....
Моя НОВА АДРЕСА така:
Ім'я і прізвище: ....
Адреса: ....
....

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН В НЮ ЙОРКУ

Президент Линдон Б. Джансон в розмові з панею Роз Кенеді, матір'ю покійного президента Джана Кенеді й Адлеєм Стівенсоном, амбасадором ЗДА до ОН, під час прийняття, влаштованого в Ню Йорку Фундацією ім. Джозефа П. Кенеді, мол., для опіки над умово недорозвиненими.

Десятиліття ЮСУМУ в Балтіморі, Меріленд

Вже три тижні перед юносумівським святом появилося на вікні парохіяльної залі велике по мистецьки виконане оголошення, що повідомляло все юнацтво та все українське громадянство, що 10-го листопада 1963, в день празника св. Архистратига Михаїла, який є покровителем СУМ-у, відбудеться спільна сповідь та спільне св. Причастя юних сумівців. Тиждень пізніше, а неділю 17 листопада мало відбутися юно-сумівське Свято для відзначення 10-ліття ЮСУМА в Балтиморі.

Слід згадати, що 55 юних сумівців зложили іспити перед іспитовою комісією. До комісії входили члени управи СУМА і члени Батьківського Комітету та виховники роїв. Для відзначення тих юнаків та юначок, що зложили іспити і заслужили на певні степені, призначено першу частину Свята.

Точно о год. 2-ій по пол. в залі заповненій батьками і громадянством, відслонилася куртина, на сцені заблистіла велика сумівська срібна емблема з золотими проміннями, а над нею напис: „Бог і Україна!" До фортепіяну підійшла юначка Марійка Радь та відіграла американський гимн. Сумівський діяч Теодор Царик виголосив реферат про діяльність ЮСУМА в Балтиморі і згадав про діяльність всього СУМ-у у вільному світі та підчеркнув ідею та завдання СУМ-у.

Булавний Теодор Кузьмів покликав до почесної старшини голову СУМА Богдана Мацука та виховницю Любу Радь. Потім булавний подав сумівський прапор Т. Царикові, як основоположникові ЮСУМА в Балтиморі. На сцену виходять нові юносумівські хорунжі, складають приречення та перебирають прапор та держать його до кінця Свята.

На сцену виходять кандидати на впорядників: Парася Олексюк, Анна Попіна, Василь Тимюк і Михайло Качанюк, та зложили „обітницю". Вони одержали перший ступінь впорядників. Відтак виходили юнаки і юначки цілими роями і під прапором складали „обітницю", а молодше юнацтво „слово" і отримували від почесної старшини заслужені степені.

Друга частина Свята складалася з мистецьких точок самодіяльних гуртків. Найкраще виступив рій „Червоної Калини" з піснею, яку підготовив Іван Радь, „Лети наша пісне" і рої „Повстанки" та „Орли" з мандоліновою оркестрою, яку підготовив Т. Кузьмів. Свят закінчено співом національного гимну.

Після Свята відбулося прийняття для юних сумівців, яке приготовив Батьківський Комітет.

Параня Кузьмів

Айзенгавер в Дітройті

Мичиґенська Стейтова Репрезентація республіканської партії гостила в середу 28 січня в Дітройті, кол. президента ЗДА Д. Айзенгавера. Після прийняття на летовищі, відбулися конференції представників Республіканської партії з Айзенгавером, а вечером, о год. 7:30, влаштовано в просторій залі Кобо-голл 100-доляровий обід для „Айка" з участю понад 3,000 осіб. Під час обіду Айзенгавер виголосив промову, в якій вказав на повинність Республіканської партії скріпити зв'язок з громадянством шляхом публічних дискусій, пояснень програми партії та поширення зацікавлення громадян виборами. В справах краєвої господарки Айзенгавер підкреслив перевагу американської господарки над совєтською системою господарки, яка не домагає і СССР мусить скуповувати збіжжя за кордоном.

З політичних справ Айзенгавер скритикував міжнародну політику Франції та заявив, що Франція, визнаючи комуністичний Китай, зробила помилку. Щодо президентських виборів Айзенгавер не заявився за ніякого кандидата, вказав тільки на губернатора Мишиґену Дж. Ромні як на людину великої енергії, однак зараз відмітив, що інші кандидати також заслужені люди. На обіді Щоденник „Свободу", канадійське „Вільне Слово" і Українські Дітройтські Вісті" — заступав д-р Ол. Марітчак.

(М. Г.)

✝

ПЕТРО КІРЧОВ, довголітній член Т-ва Клюб Поступовий Відд. 70 УНСоюзу в Джерзі Сити, Н. Дж. помер 10 лютого 1964 р. на 72-му році життя. До УНСоюзу вступив 1964 р. Покійний походив з с. Корчини, пов. Сколе, Україна. Полишив у смутку дружину, сина, дочку, 2-ох внуків і 3 сестри в Україні. Похорон відбудеться в четвер 13 лютого ц. р. о год. 1-ій по пол. з пох. заведення І. Ковальчика, а відтак на цвинтар G. Washington Memorial Park, Paramus, N. J.

Вічна Йому Пам'ять.

П. Костик, секр.

Приклад гідний наслідування

Невеличка громада міста Галійок, Масс., дня 24 січня відправила на вічний спочинок невіджалувану дружину нашого члена 52-го Відділу УНСоюзу Олекси Савчука, блаж. пам'яті Марію Савчук. Покійна була взірцем нашої невеличкої Громади, без неї не відбувалося ніяких національних святкувань. Щоб вшанувати її пам'ять, приятелі і знайомі родини Савчуків перевели на похороні збірку, яка винесла $ 93, які вручили Олексі Савчукові. Пан О. Савчук призначив цю суму на фонд будови пам'ятника Шевченкові у Вашинґтоні, та доручив місцевому збірковому Комітетові переслати гроші до Краєвого Комітету Пам'ятника Шевченкові в Ню Йорку.

Дмитро Хрупалик,
секретар 52-го Відділу УНС
та голова місцевого КПШ.

Президент закликає Конґрес збільшити прибутки фармерів

Вашинґтон. — Президент Джансон переслав 31-го січня ц.р. окреме звернення до Конґресу, в якому закликає ухвалити нову фармерську програму, яка збільшила б прибутки фармерів. Одночасно Президент плянує зорганізувати двопартійну комісію, яка зайнялася б змінами в продажу харчів. Президент є проти того, щоб продаж харчів концентрувався у великих корпораціях, бо це виходить в некористь фармерів. Головні пункти цієї нової фармерської програми є такі: (1) Зміна допомоги фармерам за пшеницю, бавовну, молочні продукти, картоплю і цукор, бо в 1963-му році прибутки фармерів зменшилися на $300 мільйонів — до рівня $12.3 більйона; (2) продовжити на 5 років програму „Харчі для миру", яка має закінчитися 31-го грудня 1964-го року. Це дозволить продавати харчові надвишки за кордон за чужі валюти; (3) прийняти закон про те, щоб постійно діяла програма, згідно з якою видається харчі тим особам, які їх потребують. Досі цю програму здійснювали як пробну і видавали харчі шістьом мільйонам осіб в 43-ох районах; (4) поширити програму, згідно з якою фармери зменшують засівні площі, перемінюючи землю в ліси, пасовиська та відпочинкові площі при більших містах; (5) дати повновласті секретареві рільництва продавати рільничі продукти. Республіканські члени Конґресу є проти цієї урядової фармерської програми, а демократи в більшості її підтримують. Голова Федерації Фармерських Бюр Чарлз Шуман заявив, що фармери не є вдоволені з урядової рільничої програми, яка є збірником всіх давніших урядових проєктів, які фармери вже давніше відкинули.

У Південному В'єтнамі проголошено уряд з участю цивільних політиків

Сайґон. — В минулу п'ятницю 7-го лютого проголошено повну лісту нового південно-в'єтнамського уряду, при чому головою держави залишився голова скиненої 30-го січня цього року військової хунти, популярний генерал Дуонґ Ван Мінг, а прем'єром став переможний у тому останньому військовому перевороті генерал Нгуєн Хан. Він матиме трьох віце-президентів, при чому два з них для заспокоєння в краю і для фінансових справ — це цивільні політичні діячі. Так само міністром закордонних справ став цивільний політик Фан Гуі Кват. Генерали Мінг і Хан стояли один біля одного у прилюдному проголошенні нового уряду і його завдань. У тому проголошенні сказано, що нова влада ставить собі за ціль перевести впродовж одного року „врятування країни" через переможення комуністичних партизанів та культурно-господарське піднесення країни. Заповіджено схвалення нової конституції і переведення парляментарних виборів. Згоду генерала Мінга прийняти становище голови держави з репрезентаційними функціями та залишити дійсну владу генералові Ханові вважається за перемогу американської дипломатії, яка наполягала, щоб новий уряд був злеґалізований, як продовження попереднього, та щоб піти назустріч настроям прихильним генералові Мінгові. В новому уряді заступлені різні реґіональні області Південного В'єтнаму та всі віровизнання, як теж старша й молодша ґенерації. У комуністичному терористичному атентаті згинули знову два американці і коло 20 було поранених.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

П'ЯТНИЦЯ, 14-го ЛЮТОГО 1964 р.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запорізька Січ 371 Відд. в год. 8-ій веч. в Січовій залі. Всі члени Відділу обов'язково повинні вирівняти свої залеглі вкладки. — І. Оверко, предсідник, П. Заболоцький, кас., Ю. Баранюк, секр.

СУБОТА, 15-го ЛЮТОГО 1964 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Приймання вкладок від Відд. 397 від год. 12-1, ч. 5020 Йорк Роуд і від 3-4 під ч. 847 Н. Френклін вул. — О. Штогрин, секр.

ЧЕСТЕР, Па. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 156-ий Відд. в год. 7:30 веч. — В. Новак, секр.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. М. Грушевського 219 Відд. в год. 7-ій веч. в залі Укр. Правосл. Церкви при 19-ій вул. Є важні справи до вирішення. — Управа.

ШИКАГО, Ілл. Загальні Річні Збори Т-ва ім. Т. Шевченка 176 Відд. о год. 7-ій веч. в домі СУМА-ООЧСУ при 964 Схід 93-та вул. Присутність всіх членів і членкинь у наших зборах обов'язкова. Коли на Загальні Збори Відділу не прибуде призначена статутом кількість членів, на означений час, Збори відбудуться при будьякій кількости членів на 1 год. пізніше. — С. Паньків, предс., І. Воробець, секр.

PLAINFIELD, N. J. Місячні збори Т-ва І. Франка 372-ий Відд. о год. 7-ій веч. в Ігл Гол, 210 Чорч вул. На Річних Зборах що відбулися 18 січня ц. р. вибрано таку управу: С. Дубей, предс., Ю. Лінішин, заст., Н. Ярема, фін. секр., І. Головка, касир, П. Шило, рек. секр. Контр. Комісія: В. Реновець, С. Завадовський, Т. Бутрей. Трост. В. Реновець, М. Дубас, Н. Ярема. Опіка хворих: М. Дубас, М. Лінишин. Делеґат до ОК УНС К. Наконечний. — П. Шило, секр.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

BARKA Company
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550, New York City
▪ Правдивий, добрий МЕД
▪ СОЛОДОЩІ швайцарських фабрик в АРЦІ.

Українське Висилкове Бюро
Roman Parcel Service
141 2nd Ave., New York City
Tel.: GR 5-7430
— висилає —
ПАЧКИ з одягом і харчеві, авта, холодільні, машини до шиття, мотоциклі, роверя, машини до прання.
ВІДКРИТО ЩОДЕННО.
Неділі від 10 до 3.

НАГОДА ПЕРЕБРАТИСЯ ДО КАЛІФОРНІЇ
Самітньому українцеві треба господині до хати, самітна пані, любого віку, (може бути й пенсіонерка), робота стала. В нагороду матиме: мебльовану кімнату, повне харчування та платню за згодою. Писати:
Mr. N. R.
4419 — 40 Street
San Diego 16, California

REAL ESTATE

3 род. мур. олива. Викінчений підвал, город, пів-осібняк. Сабвей. $29,900.

6 род. мур., пів-осібняк, площа 40 × 100, марм. сходи, олива, город. $34,900.

Виготовляємо INCOME TAX.
MARATHON REALTY Co.
31-87, 32nd St. (near Broadway)
ASTORIA, L. I. YE 2-3550
Питати мґр. Остап ФІРЧУК

ЛЕЩАТА або КУПІЛЬ
5 кім. умеб. хатина, всі вигоди, на гарно вироб. акрі, потік, крок до лещет. з'їзду. Ціна $6,500.
Умови сплати.
KOPP OF KERHONKSON, N. Y.
Tel.: Kerhonkson 7500

Д. ГУМЕННА
ДІТИ ЧУМАЦЬКОГО ШЛЯХУ
IV-ий том
Ціна $2.50.
"SVOBODA"
81-83 Grand Street
Jersey City 3, N.J.

РІЗНЕ

SCHALLER & WEBER
THE HOUSE of QUALITY"
1654 2nd Ave., New York
28-28 Steinway Ave., Astoria
56-54 Myrtle Ave., Ridgewood
310 Front Street, Hempstead
41-06 Main St., Flushing, L. I.

FUNERAL DIRECTORS

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
IRVINGTON, N. J.
ESsex 5-5555

Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор Похоронного Заведення
123 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА.

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в БРОНКС, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ.
Контрольована температура.
Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

СИМОН ПЕТЛЮРА
„СТАТТІ, ЛИСТИ, ДОКУМЕНТИ"
У книжці вміщені статті Симона Петлюри, друковані від 1902 р., відозви, накази, телеграми рр. 1917-1920 підписані ним, листи, з яких понад тридцять друкуються вперше. Також подано матеріяли до бібліографії праць Симона Петлюри.
Книжка видана на доброму папері, має 480 ст. великого формату, 9 ілюстрацій.
• Ціна книжки $6.00, в гарній полот. оправі $7.00. •
Замовляти:
SVOBODA — P. O. Box 346 — Jersey City, N. J. 07303

ТАРЗАН, ч. 5187. Барнес витягнув револьвер.

Охоплений панікою Бен Барнес витягнув шуфлядку свого бюрка. — Цей лист був у...

— Ось тут! Тепер ми побачимо, хто має які папери...

— І де їх має, — додав він по-тихо. — Ви маєте дві секунди, щоб відкрити течку і дати мені листа!